ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ — ОЛИЙ БАХТ
OZBEKISTON KASABA UYUSHMALARI FEDERATSIYASI
FEDERATION OF TRADE UNIONS OF UZBEKISTAN

ИШОНЧ

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

18 октябрь, шанба 1997 йил №122 (472)

Сешанба, пайшанба ва шанба кунлари чиқади

ОРОЛ ДАРДИ — ОЛАМ ДАРДИ

15 — 16 октябрь кунлари Тошкентда Орол денгизи ҳавзаси муаммолари бўйича Халкаро учрашув бўлиб ўтди.

Собиқ Совет Иттифоқи тарқаб кетганидан кейин Орол денгизи фожеасининг бутун оғирликлари Марказий Осиё республикалари чекига тушди. Бугунги кунда минтақа давлатлари раҳбарлари халқаро ҳамжамият диққат-эътиборини мазкур оламшумул муаммога қаратиш йўлида кўп ишлар қилмоқдалар. 1993 йили Нукус шаҳрида бўлган Марказий Осиё давлатлари бошлиқларининг Орол муаммолари бўйича учрашувлари денгизни асраб қолиш йўлидаги биргаликдаги саъйи-ҳаракатларга тамал тошини қўйди. 15—16 октябрь кунлари Тошкентда бўлиб ўтган Халқаро учрашув ўшандан буён ўтказиб келинаётган турли даража ва доиралардаги учрашувларнинг мантиқий давоми бўлди.

Оролни Сақлаб Қолиш Халқаро Фонди, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Тараққиёт Дастури ҳамда Ўзбекистон Республикаси ҳукумати ташаббуслари билан ўтказилган ушбу учрашувда бир қатор халқаро ва ноҳукумат ташкилотлари, шунингдек Орол денгизини асраб қолишга ўз ҳиссаларини қўшаётган (донор) давлатлар вакиллари, Марказий Осиё республикалари делегациялари иштирок этдилар.

Анжуманни Оролни сақлаб қолиш Халқаро Фонди Бошқарувининг аъзоси, Ўзбекистон Бош вазирининг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков бошқарди. У Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг халқаро учрашув иштирокчиларига йўллаган мактубини ўқиб эшиттирди. Мактубда Тошкент учрашуви Орол фожеасига халқаро ҳамжамият эътиборини янада кенгроқ жалб этишда катта аҳамият касб этиши таъкидланади. «Мазкур учрашув Оролни қутқариш бўйича комплекс дастурни амалга оширишда муҳим босқич бўлиб қолишига, бу оламшумул муаммони ҳал этишда барча иштирокчиларнинг бир битимга келишига кўмаклашишига чин дилдан умид боғлайман», — деб ёзади Ислом Каримов ўз мактубида.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков анжуман очилишида нутқ сўзлаб, учрашув иштирокчиларига Оролни асраб қолиш ишига бефарқ қарамаётганликлари учун миннатдорчилик билдирди.

— Орол фожеасига бугунги кунда халқаро ҳамжамиятнинг катта эътибори қаратилган, — деди Исмоил Жўрабеков, — Сўнгги даврда, атиги 30 йил ичида биз Орол денгизи ҳавзасидаги экологик фожеанинг, унинг миллионлаб одамлар ҳаётига кўрсатаётган салбий таъсирининг гувоҳи бўлдик. Иқтисодий ва экологик шарт-шароитларнинг ёмонлашуви инсон умрининг қисқариши, туғилишнинг камайишига сабаб бўлмоқда. Орол денгизини асраб қолиш ва Орол фожеаси оқибатларини бартараф этишда Марказий Осиё давлатлари жаҳон ҳамжамияти, халқаро ташкилотлар билан биргаликда ҳаракат қилишлари даркор, — деб айтди Исмоил Жўрабеков.

Ўзбекистон Бош Вазирининг биринчи ўринбосари, шунингдек, Орол фожеасини бартараф этишда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Тараққиёт Дастури томонидан амалга оширилаётган улкан ишлар ҳақида алоҳида тўхталди. Чиндан ҳам, сўнгги йиллар ичида БМТ Тараққиёт Дастури Марказий Осиё давлатлари ҳукуматлари билан ҳамкорликда Орол ҳавзасидаги экологик бузилишларни бартараф этиш, уларнинг оқибатларида юзага келган касалликларни даволаш, экологик носоз ҳудудларда оналар ва болаларни ҳимоя қилиш, мазкур ҳудудларга халқаро ёрдам тадбирларини уюштириш борасида кўп ишларни қилди. Тошкент учрашувида сўзга чиққан БМТнинг Ўзбекистондаги вакили Холид Малик ҳам Тараққиёт Дастурининг Орол денгизи ҳавзаси муаммолари бўйича бир қатор муҳим лойиҳаларни ишлаб чиққани ва ҳаётга тадбиқ этаётганини қайд этди. Холид Малик Тошкент учрашуви халқаро ҳамжамиятнинг Орол фожеасига бўлган диққат-эътиборини янада оширишга, донор мамлакатларнинг Оролни асраб қолишга қаратилган лойиҳалари сонини кўпайтиришга туртки бўлишига катта ишонч билдирди.

Орол денгизи ҳавзаси муаммолари бўйича Халқаро учрашувда халқаро ташкилотлар ва бир қатор хорижий давлатларнинг оролбўйи минтақасига турли ёрдамлар кўрсатиш ташаббуслари, бу ердаги аҳолига тиббий ва маиший хизмат кўрсатиш, оналар ва болалари муҳофазалаш, ночор оилаларга моддий ёрдам бериш каби тадбирлар муҳокама этилди. Тошкент анжуманида 27 та давлат ва 30 дан ортиқ халқаро ва ноҳукумат ташкилотлари вакиллари иштирок этдилар. Шунинг ўзи халқаро ҳамжамият Орол фожеасига бефарқ қарамаслигини ва уни бартараф этишда жаҳон Марказий Осиё давлатларига яқиндан кўмак беришига шубҳа йўқлигини исботлайди. Зеро, Орол дарди олам дардига айланиб бормоқда.

Хайрулло НУРИДДИНОВ,
Шарҳловчи

ҲАШАРЧИЛАР ҲИММАТИ БИЛАН

Пойтахт вилояти ҳокимлигининг, ҳокимликка қарашли 15 дан ортиқ ташкилот, муассаса ва жамоат ташкилотларининг вакиллари Янгийўл тумани пахтакорларига йиғим-теримда яқиндан ёрдам бермоқдалар. Улардан бир гуруҳи пахта теришаётган Ниёзбоши жамоа хўжалигининг Ортиқали Болтабоев бошлиқ бригадаси йиллик режани бажарди. 70 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 34 центнердан ҳосил олиниб, давлатга 240 тонна «оқ олтин» топширилди. Бригададаги ҳар бир аъзо ҳисобига 7,5 тоннадан пахта етиштирилди. Бригада ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш учун барча куч ва имкониятларни ишга солмоқда. Бунда, албатта, ҳашарчиларнинг ҳиммати баланд бўлмоқда.

Бригада эришган муваффақият муносабати билан дала шийпонида ғолиблар қутланди. Унда туман бадиий ҳаваскорлик жамоаларининг чиқишлари бўлди. Далада ишлаётганларга шийпоннинг ўзида маиший, савдо ва маданий хизматлар кўрсатилди. Маросимда маданият, тиббиёт ва савдо ходимлари касаба уюшмалари вилоят қўмиталари раислари Н.Акбарова М.Йўлдошева, Ф.Қўчқоров иштирок этдилар.

Тожибой АЛИМОВ,
«Ишонч» мухбири.

Минорасиз шаҳар йўқдир дунёда
Боғдод, Париж ё айтайлик, Токио...
Бу борада соврин таъсис этилса
Олар эди уни шаксиз Бухоро.

(Газетамизнинг 3-саҳифасидаги мақолалар Бухоро шаҳарнинг 2500 йиллигига бағишланади).

ИҚТИСОДИЁТ ЯНГИЛИКЛАРИ

СИРДАРЁ. Сирдарё вилоятида ўтган йили ишга туширилган Бизнес марказ бугунги кунда ўзининг кенг қамровли фаолияти билан тадбиркорларнинг энг севимли масканига айланиб бораяпти. Негаки, бу ерда ҳозирги кунда иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш билан шуғулланадиган 16 та бозор инфратузилмалари ишлаб турибди. Бундан ташқари Бизнес Марказида тадбиркорларга услубий ва маълумотнома-ахборот адабиётлари бўлган катта кутубхона, дам олиш хонаси Республика товар хом ашё биржаси вилоят бўлими филиалининг доимий ишлайдиган кўргазмалар хонаси ҳамда сотувга қўйилган қимматбаҳо қоғозлар билан савдо қиладиган фонднинг дўконлари мавжуд.

ҲОСИЛ МАҲТАЛ БЎЛМАЙДИ

Одатда мавсум бошланиши билан Амир Темур кўчасининг Намангандаги 3-пахта тозалаш корхонаси қопидаги тайёрлаш пункти дарвозасидан то Темир йўл бекатигача бўлган ўнг томонидаги ҳосил юклаган автомашина ва аравачали трактор уловлари маржон доналаридек қаторлашиб кетар, йўл ҳаракатига ҳалақит берибгина қолмасдан хавф туғдирарди. Бу йил эса бундай ҳол кўзга ташланмайди.

- Нега бундай? Пахта бултургидан озроқми? - сўраб қолди шу ердан ўтаётганимизда кимдир.

- Аксинча! Бу сафар ҳосил кўп бўлди. Сабаби, бу йил корхонадагилар ишни бутунлай янгичасига ташкил этишган,-жавоб қайтарди бошқа шеригимиз.

Дарҳақиқат, амалдаги йил мавсумига катта, ҳар галгига қараганда ўзгачароқ ҳозирлик билан келдик,- деди шу мавзуда суҳбатлашганимизда пахта тайёрлаш пунктининг мудири Зафарбек Иномов. - Сиз тилга олганингиздек вилоят марказининг энг серқатнов, турли уловлар сероб кўчасида куз ойларида ҳаракат хавфсизлигини сақлаш кўп жиҳатдан бизга боғлиқ эканлигини кўзда тутиб бу мақсадга эришиш тадбирларини ишлаб чиқдик. Биринчи навбатда мавсумга пухта тайёргарлик кўрдик. Мавжуд тошторози ва бошқа механизмлар сифатли таъмирлашдан чиқарилди. Жумладан 11 та ҳосил сақланадиган майдонча, 5 та омборхона, 14 та «ПЛХ» русумли тушириш, яна шунча узатиш машиналарини анча барзакт сифатли созлаб қўйдик. Энг муҳими, ҳосил юклаб келган уловларнинг беҳуда кутиб қолмаслиги, кўча ҳаракатига халақит бермаслиги устида бош қотирдик. Ҳисоб-китоблар шуни кўрсатдики, ишчи-хизматчиларимизнинг эрталабки нонуштаси, тушки ва кечки овқатланишлари учун ўртача 2,5-3 соат вақт сарфланар экан. Бундай пайтларда кўплари уйларига бориб қорин тўйдириб келишади. Бинобарин, биз шу тўғрида корхона маъмурияти ва касаба уюшма қўмитасига мурожаат қилдик. Улар мулоҳазаларимизни қўллаб-қувватлашди. Тушки ва кечқурунги овқатлар харажати корхона ҳисобидан қопланадиган бўлди. Ошхоналар фаолияти тубдан яхшиланди, таомлар сифати кўтарилди. Кеча-кундуз қайноқ чой уюштирилган. Бунга қўшимча ишловчиларга тағин бир ғамхўрлик кўрсатилди. Ишчи-хизматчиларимиз махсус кийимлар билан таъминландилар. Қарабсизки, ҳар йилги тушлик ва кечки овқатланиш учун сарфланиб келинган вақт тенг ярмига озайди. Иш унуми, машиналар ва механизмларни ишлатиш самарадорлиги кескин ортди. Қолаверса, ҳосил сифатини текшириб кўриш, толанинг давлат мезонларига жавоб бериш хусусиятларини аниқлаш жараёнлари ҳам анча қисқарди. Шу тариқа мавсум бошланмасидан олдин олдимизга қўйган мақсадимизга бир даражада эришдик.

Биз корхона ва пункт ходимлари билан суҳбатлашиб турганимизда дарвозадан қаторлашган икки аравачали трактор кириб келди. Катта таснифловчи (товаровод) Ғиёсиддин Тўражонов уларни кутиб олди.

- Ҳар икки уловдаги пахта Тўрақўрғон туманидаги «Олтин водий» жамоа хўжалигидан,-деди Ғиёсиддин транспорт тракторларининг ҳайдовчилари Каримжон Аҳмаджонов ва Авазбек Назаровларни бизга таништираркан. - Бир неча мавсумдан бери келишади, ошна-оғайни бўлиб кетганмиз. Бир мисқол пахтани тўкмай-сочмай келтиришади. Ишлаётган бригадалариям илғор. Хўжаликнинг пахта тайёрлаш маълумотномасини кўздан кечирсангиз Авазбек Назаров; Холмамат Эшмирзаевлар раҳбарлигидаги бригадалар энг олдинги ўринларда боришаётганликларини кўрасиз. Мана, сентябрь ойи охирлашмасдан ҳозирдаёқ 75-80 фоиздан ошиб кетишди.

Шу маҳал ишлаб чиқариш билан танишиб юрган корхона директори Ёқубжон Абдуллаев келиб қолди ва гап нима ҳақда бораётганлигини билиб мулоқотга қўшилди.

- Бизни энг хурсанд қилган нарса, бу йил ҳосил чўғи ўтган йилгидан баракали эканлигида бўляпти. Мен мутахассислар, вилоят раҳбарлари билан ўзимизга бириктилган хўжаликларнинг далаларини бир неча бор айланиб кўрдим. Биз Тўрақўрғон туманидаги Ибрат номли, Набиев номли, «Олтин водий», «Наврўз», «Намуна» хўжаликлари пахтасини ёки жаъми 23400 тонна ҳосилни қабул қилиб қайта ишлашимиз керак. Қарангки, бултур ҳар бир чаноқдаги ҳосил ўртача 4-4,5 граммдан чиққан бўлса, бу йил 5-5,5 граммданга тўғри келяпти. Бунинг замирида гап кўп. Тома-тома кўл бўлур, деганларидек, буям деҳқоннинг ризқи, вилоятимиз меҳнаткашларининг омади.

- Бунинг боисини нимада, деб ўйлайсиз?

- Пахтачиликка янгича назар билан ёндашишда, - давом этди директор. Бошқачасига айтганда, «Андижон технологияси»нинг хосиятидан, деб биламан. Бу усул туфайли ғўза қуёш иссиқлигини етарлича олди, барвақт пишиб етилди. Пахта қуёш боласи, деганларидек бу ўсимлик офтобдан қанча кўп баҳраманд бўлса, чигитиям тўлишади, толасиям узаяди. Биз учун янаям муҳим жиҳати эрта пишади. Масалан, бу йил бултургидан 3-4 кун барвақтроқ ҳосил қабул қилишни бошладик. Агар ўтган йилнинг сентябрь ойида 8-8,5 минг тонна атрофида пахта қабул қилган бўлсак, амалдаги йилда ушбу кўрсаткич 11 минг тоннага етиб қолди. Ўтган йилда мавсум давомида 21300 тонна пахта қабул қилиб қайта ишлаганмиз. Амалдаги йилда бу кўрсаткични 23400 тоннага етказиш мўлжалланган.

Директорнинг сўзларини тинглаймиз-у, тайёрлов пункти дарвозасидан қаторлашиб кириб келаётган «оқ олтин» карвонларини, ишчи-хизматчилар юз-кўзидаги кўтаринки кайфиятни кузатамиз. Пункт мудири Зафарбек Иномовнинг таъкидлашича, ҳеч ким бир дақиқа бекор тургиси келмайди. Юкчилардан Анвар Ибрагимов, Абдуғани Набижонов, Мусахон Сотволдиев, созловчи Зоир Абдусеитов, хуллас, ҳамма-ҳамманинг фикри-зикри катта меҳнат ва машаққат билан етиштирилган ҳосилни ёгин-сочинга қолдирмасдан териб олиш ҳаракатида куч-ғайрат сарфлаётган деҳқонга мададкор бўлиш, ҳосилни сира маҳтал қилмасдан тезроқ қабул қилиб олиб жойлаштиришдан иборат.

Корхона директори Ёқубжон Абдуллаевнинг мамнунлик билан айтган яна бир гапи ёдга тушади. «Андижон технологияси» қўлланилганлиги пахтани тез етилишини таъминлабгина қолмасдан сифатига ижобий таъсир кўрсатмоқда. Агар ўтган йили мавсумнинг биринчи кунлариданоқ ҳосилни иккинчи ва учинчи навларга қабул қилиш билан боғлиқ узлуксиз жанжаллар юз берган бўлса, бу йил туман ва вилоятда йиллик режа яримлаяптики, пахта деярлик юқори навларга сотилмоқда. Бу ўринда республика ҳукуматининг 1997 йил пахта ҳосилини тезроқ ва соз йиғиштириб олиш юзасидан чиқарган қарорига мувофиқ қўлда терилган ҳар килограмм пахта учун 3,5 сўмдан пул тўланаётганлиги, тайёрловчиларнинг унумли меҳнат қилишлари учун зарур шарт-шароит яратилганлиги ҳам ўз навбатида муҳим роль ўйнамоқда. Тайёрловчиларнинг бугунги шиори пахта маҳтал бўлмасин.

Обиджон ЖУМАНАЗАРОВ,
«Ишонч» мухбири.

ЕТТИ ИҚЛИМ НАФАСИ

Саудия Арабистонида мамлакатда қонунга хилоф равишда берухсат яшаётган ажнабийларни аниқлаш жараёни бошланди. Тегишли фармойишга биноан улар Саудия Арабистонидан чиқариб юбориладилар.

* * *

Америка Қўшма Штатлари Президенти Билл Клинтоннинг Лотин Америкаси мамлакатларига сафари ниҳоясига етмай туриб Россия Федерацияси Ташқи ишлар Вазирининг шу қитъа мамлакатларига қилажак сафари маълум қилинди. Ташқи ишлар Вазири Евгений Примаков, хусусан, Аргентина, Бразилия, Колумбия ва Коста-Рикада бўлиши кутилмоқда.

* * *

Афғонистонда гиёҳванд моддаларнинг аксарият қисми толиблар тасаррруфидаги ҳудудларда етиштирилмоқда. Шу муносабат билан Афғонистоннинг БМТидаги вакили ташвиш билдириб, бу борада олиб борилаётган қайрли ишларда халқаро ташкилотни ёрдам кўрсатишга даъват этди.

* * *

Польшада Янги Асосий Қонун кучга кирди. Шу муносабат билан мамлакат Бош вазири истеъфо берди. Польша Президенти унинг ўрнига янги Бош вазир тайинлади.

* * *

Интерполнинг навбатдаги халқаро анжумани Ҳиндистон пойтахти Деҳли шаҳрида бўлиб ўтаётир. Унда молиявий ва иқтисодий жиноятчиликка қарши кураш, гиёҳванд моддалар билан қонунга хилоф равишда савдо қилинишини олдини олиш каби долзарб масалалар муҳокама қилинаётир.

* * *

Ироқда аҳолини рўйхатдан ўтказиш бошланди. Мамлакат аҳолиси бундан ўн йил муқаддам сўнгги марта рўйхатга олинганди. Ўшанда Ироқ аҳолиси ўн олти миллиондан ортиқроқ эканi қайд этилганди.

* * *

Америка Қўшма Штатлари Конгресси Исроилга 75 миллион долларлик моддий ёрдам кўрсатишни тўхтатиб туришга қарор қилди. Исроил кўрсатилаётган ёрдамдан ғаразли мақсадларда фойдаланаётгани муносабати билан шундай қарорга келинган. АҚШ фақат Исроил ва Мисрга йилига беш миллиард доллар миқдорида ёрдам кўрсатиб келмоқда. Ана шу ҳисобдан Иорданияга икки юз миллион доллар миқдорида ёрдам кўрсатиш масаласи Конгрессда кўриб чиқилаётир.

* * *

Иқтисодиёт соҳасидаги Нобель мукофотини америкалик икки олим Роберт Мертон ва Майрон Шолз олдилар. Бу икки олим ҳали олтмишга ҳам чиқмаган. Бироқ улар иқтисодий соҳада ишлаб чиққан усул ўта ноёблиги билан диққатга сазовордир.

Жаҳон ахборот агентликларининг материаллари асосида

ИҚТИСОДИЁТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ХОРАЗМ. Янгибозор туманида ижтимоий инфраструктурани ривожлантириш учун қишлоқларда хусусий ва кичик корхоналар, маиший хизмат кўрсатиш шаҳобчалари фаолиятини яхшилашга асосий эътибор қаратилмоқда. Шу йилнинг ўтган даврида туманда 25 миллион сўмлик халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқарилди. Шундан 6 миллион сўмлиги қишлоқ жойларида фаолият кўрсатаётган хусусий ва кичик корхоналар ҳисобига тўғри келади. Туманда қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастурини бажаришда қўшимча иш ўринлари очишга, хусусий ва кичик корхоналар, маиший хизмат кўрсатиш шаҳобчалари сонини кўпайтиришга ҳам алоҳида эътибор берилаяпти. Ҳозирда туманда 176 та хусусий ва кичик корхоналар фаолият кўрсатаяпти. Шу йилнинг ўзида 10 та хусусий ва кичик корхона ташкил этилиб, ишга туширилди.

Дустлик туманидаги "Бунёдкор" деҳқон-фермер хўжалиги етакчиси Эшмурод Шоймардонов жорий йилда ғалладан юқори ҳосил олиб, зиммасидаги мажбуриятини тўла адо этди.
Суратда: фермер Э.Шоймардоновга мукофот топширилаётган пайт.
Нурмамат Алмуродов олган сурат

ОЛИМЛАР ВА ДЕҲҚОНЛАР ҲАМКОРЛИГИ

Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институти қошидаги «Нуроний» кичик корхонаси фирмаси раҳбари У.Носиров ва унинг ўринбосари К.Зиёдуллаевлар «Чиноз» наслчилик жамоа хўжалигига ташриф буюришди. Уларни хўжалик бошқаруви раиси Т.Омаров илиқ кутиб олди. Меҳмонлар ўз фикрларини ўртага ташладилар.

- Пойтахт вилояти республикадаги энг йирик деҳқончилик ва чорвачилик тараққий этган воҳадир. Шундай экан, бу ерда чорвачиликни янада ривожлантириш учун оралиқ экинлар уруғчилигини яхши йўлга қўйиш бош масаладир. Ана шу асосда сизлар, яъни деҳқонлар билан ҳамкорликда ишласак деган ниятда келдик.

- Бош устига,- деди раис.

Шундай қилиб хўжалик ва олимлар ўртасида шартнома тузилди. Олимлар дастлабки экиладиган уруғликларни келтиришди. Бу ерда тажриба мақсадида 5 гектар майдон ажратилди. Шу кунларда ана шу майдоннинг 1,5 гектарига хашаки нўхот билан арпа, ярим гектарига рапс, 2 гектарига тритикале, бир гектарига эса баҳорги сули экилиши керак.

- Бизнинг ҳосилотимиз ҳам қишлоқ хўжалик фанлари номзоди,- деди олимларга уни таништираётиб раис Озод Камолов. Тошкент қишлоқ хўжалик институтида ишлаган. Мана энди бир ишлаб чиқаришда ҳам нонимни ажратиб ей, деб хўжалигимизда ишлаяпти. Бу ҳамкорлик яхши самара бериши табиий.

- Албатта-да. «Қарс икки қўлдан», деган гап бор. Биз ўз тарафимиздан қишлоқ хўжалик фанлари доктори, профессор Игорь Всеволодович Масинони илмий маслаҳатчи қилиб белгиладик. Биргаликда маслаҳатлашилиб, фикрлашилиб иш тутилаверади.

Сўз билан иш бирлигини таъминлаш керак. Шу боисдан хўжаликдаги тажриба майдони кафтдек қилиб текисланди. Уни яхши сув ичадиган ҳолга келтирдилар. Бунда худди шу майдон ҳам уни ижарага олган майдонига тўғри келган «ДТ-75» ҳайдов трактори ҳайдовчиси Толип Нурбоев жонбозлик кўрсатди. Экиш агрегатини эса Владимир Нефедов унумли ишлатиб, уруғликни сифатли экилишини таъминлади.

- Биз гектарига 120 килограммдан хашаки нўхот, 110 килограммдан арпа, 6 килограммдан рапс, 150 килограммдан тритикале сепяпмиз. Барча агротехника қоидаларини олимлар маслаҳати асосида бажариб мўл-кўл оралиқ экинлар уруғини тўплаш ва уни вилоятдаги хўжаликларга тарқатиш ниятидамиз,- дейди хўжалик бош ҳосилоти О.Камолов.

Дарҳақиқат, сара оралиқ экинлар уруғчилигини яратиш йўлида ҳамкорлик қилишга бел боғлаган олимлар ва деҳқонлар ҳамкорлигини табрикласа арзийди.

Ҳ.СУЛАЙМОНОВ,
«Ишонч» мухбири

Марказий Осиё янгиликлари

Мана икки ҳафтадан бери иш ҳақларини ололмаётганлари учун намойиш ўтказаётган кентовлик ишчилардан бир қанчаси очлик эълон қилдилар. Улар Президент Н.Назарбоев билан учрашишни талаб қилмоқдалар. Бироқ, милиция отрядлари уларга йўл бермаяпти. Н.Назарбоев бу хусусда тўхталиб: «Бу нормал ҳол, кончилар ишлаб чиқараётган маҳсулот қимматга тушмоқда, шунинг учун уни ҳеч ким сотиб олмаяпти. Конни банкрот қилиб, ишчиларга нафақа бериш керак» деди.

***

Тожикистонда аҳвол чигаллашиб бормоқда. Ҳукумат ҳамда муҳолифот томонидан август ойида эришилган тинчлик битимига қарши кучлар мамлакат осойишталигига путур етказишга интилмоқдалар. Ўтган куни Душанбеда яна бир мудҳиш воқеа рўй берди. 80 га яқин қуролланган тўда эрта саҳарда Ҳукумат гвардиясига бостириб кириб, кроватда ухлаб ётган аскарларни ўққа тутдилар. Натижада 13 киши ҳаётдан кўз юмди. Яраш комиссиясининг раиси Саид Абдулло Нурий бу ҳодисадан ташвишланаётганлигини, жиноятчиларни ушлаб жавобгарликка тортиш зарурлигини айтди.

КЕЛАЖАГИГА ИШОНСА БЎЛАДИ

Ўтиш даврининг қийинчиликлари барча тармоқлар қатори чорвачиликка ҳам таъсир кўрсатганлиги сир эмас. Хўжаликлардаги кўплаб чорвачилик фермалари оқсаб қолди, маҳсулот етиштириш камайиб кетди. Эндиликда ушбу ташвишли ҳолни бартараф қилишнинг бирдан бир йўли фермаларни ўз эгаларига топшириш — хусусийлаштиришдир. Бундай йўл тутиш яхши натижа беражаги хусусийлаштирилган фермаларда яққол кўзга ташланмоқда.

Масалан, Тошкент вилояти Янгийўл туманидаги илгари «Дўстлик» жамоа хўжалигига қарашли бўлган, ҳозирда хусусийлаштирилган «Қаршибой» фермасини олиб кўрайлик. Хусусийлаштирилгунга қадар фермада аҳвол оғир эди. Чорвадорлар ойлаб маош ололмас, шу туфайли ишга муносабат ҳам сусайган эди.

Касби зоотехник бўлган Шермат Абдурасуловнинг фермани хусусийлаштириб олганига унчалик кўп вақт бўлгани йўқ. Шунга қарамай дастлабки ижобий ўзгаришлар кўзга ташланаётир.

— Иш бошлаш осон кечгани йўқ, — дейди Шермат Абдурасулов. — Илгари бошқача эди. Юқоридан ем-хашак заҳиралари бериб туриларди. янги даврда бундай боқимандаликка чек қўйилди. Энди чорвадорларнинг ўзлари ем-хашак базасини мустаҳкамлаш учун курашишмоқда. Ферма ихтиёрида 2 та трактор, 1 та комбайн, ем-хашак етиштириш учун 105 гектар майдон мавжуд. Эҳтиёт қисмлар, ёқилғи мойлаш ашёлари қимматлашган айни кунларда техника воситаларидан эҳтиётлаб фойдаланиш, уларнинг «умрини ўзайтириш», ёқилғи-мойлаш ашёларининг ортиқча исроф бўлишига йўл қўймай тежаб-тергаб ишлатиш, мавжуд майдонларга экилган озуқабоп экинлар ҳосилдорлигини ошириш учун курашаяпмиз.

Мол бош сонини, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришнинг асосий омилларидан бири аввало озуқа базасини мустаҳкамлашдир. Буни яхши тушунган Шермат Абдурасулов бу борада ҳам янгича услубда иш юрита бошлади. Озуқабоп майдонлар шартнома асосида оилавий пудратчилар ихтиёрига топширилди.

90 гектар майдон бедазор, 15 гектар ерга дон экинлари экилган. Бедазорнинг ҳар гектаридан 150, дон экинларининг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил олиш кўзда тутилган. Озуқабоп экинларни Муродил Исмоилов, Акбар Абдураимов, Содиқ Султонов, Муҳаммад Қулбоев, Алибой Баратбоев каби оилавий пудратчилар парвариш қилишмоқда.

Айни пайтда ферма оёққа тура бошлади. Жами 345 бош қорамол, жумладан, 120 бош сигир бор. 80 бош сигир соғилади. 40 бош сигир бўғоз. Ўтган йил шу даврга 40 бош бузоқ олинган. Бу йил 44 бош бузоқ олинди. Сут соғиб олиш ўтган йил шу даврдагидан 6 тоннага кўпайди. Ҳар бир сигирдан кунига 6 литрдан сут соғиб олинаётир. Тўғри, бу жуда катта кўрсатгич эмас. Бироқ хусусийлаштирилмасдан олдинги кўрсатгичлар билан солиштирилганда анча ўсишга эришилган. Келгусида сигирлар маҳсулдорлиги янада кўпаяди.

Ҳозир ферма иқтисодий юксалиш арафасида. Ўтган йили 324 минг сўм соф фойда олинган бўлса, бу йил 500 минг сўм фойда олиш кутилаётир.

Фермада илғорлар рағбатлантириб борилади. Ҳар ойда маош тарқатиш билан биргаликда вақти-вақти билан гуруч, ун, ёғ каби маҳсулотлар ҳам берилаётир.

Келгусида хусусий ферманинг иқтисодий имкониятларини кенгайтириш мақсадида қатор ишлар амалга оширилаётир. Шу йил охиригача колбаса ишлаб чиқариладиган цех ишга туширилади. Қаймоқ, сариёғ ишлаб чиқариш йўлга қўйилади. Хуллас, «Қаршибой» хусусий фермасининг келажагига ишонса бўлади.

Қўчқор ЖУМАҚУЛОВ.

«Инсон манфаатлари- олий мақсад» танловига

АМАЛИЙ ДАСТУР

Манфаат инсонга куч бағишлайди, илҳом беради. Манфаатдорлик туфайли маҳсулот ишлаб чиқариш кўпаймоқда, янги технологиялар жорий қилинмоқда, сифатли ва рақобатбардош маҳсулотларимиз жаҳон бозорларида ўз ўрнини эгалламоқда. Мустақилликни қўлга киритган республикамиз иқитсод ва сиёсатда бутунлай бошқача йўлдан бормоқда. Иқтисодий ислоҳотлар амалга оширилмоқда. Кўплаб ишлаб чиқариш корхоналари хусусийлаштирилмоқда. Қандай соҳа бўлмасин, энг биринчи галда инсон ҳуқуқлари, манфаатлари қонунлар асосида мустаҳкамланмоқда ва таъминланмоқда. Республикамиздаги йирик ишлаб чиқариш корхоналаридан бир Чирчиқ «Электркимёсаноати» ишлаб чиқариш бирлашмаси касаба уюшма қўмитаси раиси Ҳамидулла Йўлдошев мухбиримизга шу корхонада олиб борилаётган ишлар ҳақида сўзлаб берди.

ШАРТНОМА АСОСЛАРИ

- 1997 йилнинг инсон манфаатлари йили деб эълон қилиниши бизнинг олдимизга ҳам катта масъулият ва вазифаларни юклайди. Чунки бирлашмамиз энг йирик ишлаб чиқариш корхоналаридан биридир. Унда бир неча минг ишчи ва хизматчилар меҳнат қилмоқдалар. Асосий вазифамиз уларни иш билан таъминлаш, яшаш ва дам олиш учун яхши шароитлар яратиш, соғлиқлари ҳақида қайғуриш, ёш авлодни тарбиялаш, малакали кадрлар тайёрлаш, ишлаб чиқарш технологиясини янгилаш, сифатли ва рақобатбардош маҳсулотлар етказиш йиллик режа ва жамоа шартномамизда ўз аксини топган. Шартномаларда ишчиларнинг вазифалари, ҳуқуқлари, манфаатлари аниқ ва равшан кўрсатилган.

Кўрсатилган жараёнларнинг ҳаммаси Ўзбекистон Республикаси қонунлари асосида ҳимоя қилинади. Ишчиларнинг моддий ва маънавий эҳтиёжларини қондириб бориш асосий мақсадимиздир. Бирлашмада касаба уюшмамиз катта куч ҳисобланади. Амалга ошириладиган ҳар бир иш оқибатлари биргаликда маъмурият билан кўриб чиқилади. Касаба қўмитасининг аъзолари ишлаши ва ижод қилиши учун ҳамма шароитлар яратилган. Касабақўм аъзолигига сайланган ишчи-хизматчиларга ишдан ташқари ҳафтасига ҳисобга олинган соатлар учун қуйидагича ҳақ тўланади:

Яна касабақўм аъзолари учун мажлисларда, пленумларда, съездларда қатнашган вақтлари учун ҳам ўртача ойлик иш ҳақи тўланади. Ишчи-хизматчиларни ижтимоий ҳимоя қилиш учун бирлашма фойдасидан 5 фоизи ҳар кварталда касабақўм кассасига ўтказилади. Касаба қўмитаси ишчилар уюшмаси сифатида кўп ҳуқуқларга эга: мажлислар ўтказиш, қарорлар қабул қилиш, жамоа шартномаси тузиш, унга хоҳлаган вақтда ўзгартиришлар киритиш, корхонанинг иқтисодий ривожланишига фаол қатнашиш ёки уни кўриб чиқиш масалаларида, шунингдек, меҳнат жараёнларида ишчи-хизматчиларни ҳимоя қилиш ёки қонунга хилоф равишда бўлса судга бериш ва бошқалар...

Шу билан бирга ишчи-хизматчиларнинг ҳам шартномага биноан вазифалари аниқ белгилаб қўйилган.

Меҳнат ҳақи тўлашда ишчининг қўшган ҳиссаси, меҳнат сифати, мутахассислиги ва интизоми ҳисобга олинади ва Ўзбекистон Республикасида қабул қилинган қонунлар бўйича амалга оширилади. Ҳозир бирлашма бўйича ҳар бир ходимнинг ўртача ойлик маоши 6-7 минг сўмни ташкил этяпти. Қўшимча ҳақ тўлаш зарарли химикатлар ишлаб чиқарувчи цехларда 12-24 фоизгача қилиб белгиланган. Иш соатидан ташқари ортиқча ишлаганлиги ва байрам куни учун иш ҳақи икки ҳисса миқдорида тўланади. Ишчи-хизматчиларнинг болалари учун 11 та болалар боғчаси фаолият кўрсатмоқда. Шу билан бирга 4 та ўрта мактаб ҳам бирлашмамиз оталиғида. Болалар боғчасининг ҳар бири айрим цехларга бириктириб қўйилган.

2 ёшдан 3 ёшгача болалари бор аёлларга энг кам миқдордаги ойлик ҳисобидан нафақа тўланади. Тўрт ва ундан ортиқ боласи борлар учун лагерь ва соғломлаштириш оромгоҳларига текинга йўлланмалар берилади.

Қарилик пенсиясига чиқаётганлар учун меҳнат муддатига қараб турли миқдорда ёрдам пули берилади. Иш жойида бахтсиз ходиса туфайли вафот этганлар учун 6 йиллик иш ҳақи ҳисобида, қарамоғида уч ва ундан ортиқ боласи бўлса-ю, шундай ҳодиса рўй бериб қолса, - 8 йиллик, тиш даволатиш ёки қўйдириш учун 50 фоиз ойлик маош ҳисобида ёрдам пули берилади. Тўйлар, яқинлари вафот этганда ўз ҳисобидан дам олиш кунлари берилади. Бу шартнома бизлар учун ҳам, ишчилар учун ҳам ҳимоя қилиш кафолати ҳисобланади.

Ижтимоий ҳимоя амалда

Бундан ташқари қатор магазинлар, соғлиқни сақлаш хоналари ошхоналар, чойхоналар, парранда фабрикаси, чорвадорлар, асаларичилар, кутубхоналар, спорт саройи, маданият уйлари улар хизматидадир. Мана шу йил ҳам мустақиллигимизнинг 6 йиллигини кўтаринки кайфиятда байрам қилдик. 7,5-8 минг ишчи - хизматчиларга ош тарқатилди. Эртасига болалар ва қариялар ҳолидан хабар олдик. Дам олиш боғида катта сайр бўлиб ўтди.

Жамоамизда турли хил миллат ва элат вакиллари хизмат қилмоқдалар. Улар орасида дўстлик, биродарлик, меҳр-муҳаббат, инсонийлик фазилатлари илдиз отган. Гўзал тоғ бағрида жойлашган ''Оқ Тош'' пансионатида шу йил ишчи-хизматчиларнинг 1500 дан ортиқ фарзандлари дам олдилар. Хоразм вилоятидан болалар меҳмон бўлиб келдилар.

Кимёгарлар саройи кўп яхши ишларни амалга ошириб келмоқда. Ярим йил ичида 500 дан ортиқ ҳар хил тадбирлар ўтказилди. 28 та клуб аъзолари 3000 кишидан ошиб кетди. ''Сольнышко'',''Замон'' дасталари, ''Петрушка'' қўғирчоқ театри меҳмонларимизга, бирлашма цехларида, мактаб ва фермаларда томошалар кўрсатиб, олқиш олишга эришмоқдалар.

Уруш ва меҳнат фахрийлари клубида 2500 дан ортиқ фахрийлар бир ойда икки марта учрашув ўтказадилар. Уларга концертлар қўйиб берилади. Молиявий ёрдам бўлсин деб маданият уйида ҳар хил биринчиликлар ўтказилади. Барибир, маъмурият ва касабақўм ёрдами алоҳида аҳамиятга эга. Улар бўлмаса маданият уйи фаолияти чекланиб қолади. Спорт клубида ҳам ҳаёт қизғин ўтади. Бирлашма аҳли тўлақонли ва мазмунли ҳаёт кечирмоқда. Ҳамма куч ва ғайратимиз, имкониятларимиз инсон манфаатларини рўёбга чиқаришга қаратилган.

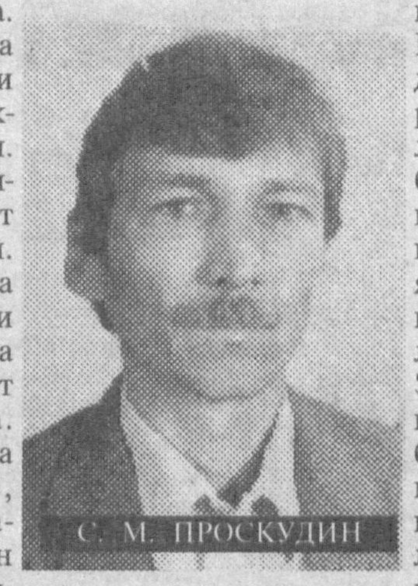

С. М. ПРОСКУДИН

160 ўринли ''Оқ Тош'' пансионатида ишчи-хизматчиларимиз дам олиб, соғлиқларини тиклаб келмоқдалар. Шу йилнинг 9 ойи ичида 1197 та йўлланма тарқатилди. Шулардан 250 таси текинга берилди. 7 ой давомида парҳез овқатланиш хизматидан 981 ишчи фойдаланди. Ундан 190 кишининг йўлланмаси бепул - текин бўлди. Санатория ва профилакторияларда 8 ой ичида 1053 киши даволаниб, дам олиб қайтди. Шундан 210 киши бепул фойдаланди.

М. НУРИДДИНОВ

Бирлашма балансида 3 та ошхона бор. Уларда 1706 киши бирдан овқатланиши мумкин. Бирлашма қошида савдо-тайёрлов базаси ташкил қилинган. Умумий овқатланиш корхоналари тўхтовсиз фаолият кўрсатиб келмоқда. Арзон ва сифатли, витаминларга бой овқатлар тайёрланмоқда. Шу базамиз ишчиларнинг моддий талабларини тўла қондирмоқда. Қишин-ёзин ҳар доим мева-сабзавот ва озиқ-овқат маҳсулотлари заҳираси мавжуд. Бу базанинг ташкил қилингани шу кунлардаёқ ўз самарасини бермоқда. Айниқса, ишчи-хизматчиларимиз бундан мамнун бўлишмоқда. Шу боис улар хотиржам меҳнат қилмоқдалар.

З. МАННОБОВА

Ишонч бор - келажак порлоқ

Аммиак-селитра цехи мастер-технологи Маҳмуд Нуриддинов ҳақида қанча гапирсак оз. У бошлиқ цех ишлаб чиқарган маҳсулотга талаб катта. Одамлар билан ишлашда катта тажрибага эга. У ўзига ҳам, бошқаларга ҳам ўта талабчан йигитлардан. Цеҳда кўпчилик уни ҳурмат қилади. Ҳурмат ва ишонч қозонган. Маҳмуд 1989 йилда цех касабақўм раиси этиб сайланган. Шундан бери одамлар хизматида. Элимюртим деб ёниб яшаб, меҳнат қилаётган инсонлардан биридир. Эл эъзозлаган ишчи-ёшларимиз билан фахрланамиз ва уларга ишонамиз. Шулар қаторида Зайнабхон Маннобова, С.М.Проскудинларни кўриш мумкин. Зайнабхон 1970 йилдан бери 62-цехда меҳнат қилиб келаяпти. Иш билан, бирга олийгоҳни тугатди. Штамковкачи оддий қиз цех бошлиғи ўринбосари бўлиб ишлаб турибди.

С.М.Проскудин бўлса 14 йилдан бери бирлашмамизда токарлик қилиб келаяпти. Энг оғир вазифалар унга топширилган. Қандай юмуш бўлмасин, аниқ тез ҳамда сифатли қилиб бажаради. Катта-кичик ҳамма уни ҳурмат қилади. Бирлашмамизда шундай ажойиб ишчилар жуда сероб. Мен фақат уч киши ҳақида тўхталиб ўтдим. Шундай инсонлар бор экан, доимо ишимиз ривожланаверади. Мустақиллигимиз мустаҳкамланиб, Ватанимиз равнақ топади. Тўла ишонч билан айтаманки, бирлашмамиз истиқболи порлоқ. Чунки бирлашма ишчи-хизматчилари кўтаринки кайфият, келажакка катта ишонч билан қараган ҳолда меҳнат қилмоқдалар. Энг асосийси - ҳамма нарса инсон манфаатлари учун хизмат қилмоқда. Буни ҳис этиш бизларга катта куч ва имон бағишлаб турибди.

Савоб ишни ҳар ким, ҳар куни қилиши керак деб Президентиимиз айтган сўзлари бизлар учун оддий бир шиор эмас, амалий дастур бўлиб қолган.

Суҳбатдош: Шомаҳмуд ШОБИЛОЛОВ,
«Ишонч» мухбири.

(ЎзБАТ'' инвестиция дастури амалда)

ҲАМКОРЛИК САМАРАСИ

Самарқанд вилоятининг Фарҳод посёлкасида хорижий сармоядорларнинг кўмагида сигарет ишлаб чиқарадиган янги фабрика қуриб битказилди. Мухбиримиз унинг бунёдкорлари хусусида Ўзбекистон Республикаси «Ёғмойтамакисаноат» уюшмаси раиси Азамат ЖАМОЛОВ билан суҳбатлашди.

- Янги, корхонанинг бунёд этиш тарихи мамлакатимиз мустақиллигининг учинчи йилига бориб тақалади, - дея гап бошлади Азамат Бадриддинович. - Маълумки, Ўзбекистонимизнинг буюк давлат бўлиб равнақ топишида хорижий мамлакатлар билан ҳамкорлик қилиш, улар маблағидан, аниқроғи, сармояларидан фойдаланиб иш юритиш муҳим роль ўйнайди.

Жумладан, мамлакатимизда ўтган қисқа вақт ичида автомобилсозлик, нефть-газ, тўқимачилик, энергетика каби соҳалардаги саноат мажмуаларининг хорижий сармоядорлар иштирокида барпо этилгани, мазкур корхоналарда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар фақат мамлакатимизнинг ички эҳтиёжини қондирибгина қолмай, хорижий бозорларда ҳам ўз ўрнини топаётгани барчамизни қувонтирмоқда. Бир вақтлар Тошкент тамаки фабрикаси ишлаб чиқарган сигаретларнинг бозори касод бўлиб, чекувчилар «БТИ», «Родопи» ва яна бошқа хил чет эл сигаретларини истеъмол қилишга ўтиб кетгандилар. Чунки, Тошкент фабрикаси маҳсулотининг сифати истеъмолчилар талабини қондиролмас эди. Ўзимизда етиштириладиган тамаки маҳсулотидан қадоқланиши, шакли-шамойили, сифати билан кишини ўзига тортадиган дурустгина сигаретлар тайёрлашга эришилмади. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 20 июнидаги қарори билан «УзБАТ» ҳиссадорлик жамияти Ўзбек-Британия қўшма корхонасини тузишга келишилиши билан бу соҳадаги қолоқликка барҳам берилди. Уни бунёд этишда Ўзбекистон Республикаси Давлат мулк қўмитаси билан Буюк Британиянинг «БАТ Индастриз» компанияси ҳомийлик қиладиган бўлдилар.

Томонлар ўртасида тузилган шартномага кўра Ўзбекистонда тамаки саноати соҳасини беш йил муддат ичида қайта қуриш ва модернизациялаш бўйича БАТнинг инвестиция лойиҳасига асосан шу давр мобайнида 232 миллион АҚШ доллари сарфлаш белгиланди. Бунёд этилажак қўшма корхона таркибига Тошкент тамаки фабрикаси, Самарқанд ва Ургут тамаки ферментацияси (тамаки ачитиш) заводлари, Самарқанд вилояти Фарҳод посёлкасида қуриб битказилаётган сигарета фабрикаси, тамаки маҳсулотларининг чакана ва улгуржи савдоси билан шуғулланувчи фирма савдо шоҳобчалари кирадиган бўлди.

«БАТ» компанияси фаолияти ҳақида бир оз тўхталишга тўғри келади. Тамакичилик соҳасидаги бу йирик компания шу соҳадаги бозорни кенгайтиришда салкам юз йиллик тажрибага эга. Компаниянинг дунёдаги 50 мамлакатда 60 та сигарет фабрикаси бўлиб, уларда 190 минг киши меҳнат қилади. Маҳсулотларининг хили 250 дан ортиқ бўлиб, 160 мамлакатда сотилади. Компаниянинг йирик корхоналари Шимолий Америкада, Бразилияда, Германия, Бельгия, Дания, Финляндия, Швейцария, Кипр ва бошқа мамлакатларда фаолият кўрсатмоқда.

Ҳамкорликдаги инвестиция дастурига кўра Тошкент тамаки фабрикасининг хом ашё тайёрлов цехлари реконструкция қилинди, техника жиҳатидан қайта жиҳозлантирилди. Корхонани бутунлай модернизациялаш учун 52 миллион АҚШ доллари сарфлаш белгиланди, 1995-1996 йилларда 32 миллион, 1997-98 йилларда 20 миллион доллар капитал маблағ сарфлаб, фабрика қувватини йилига 10 миллиард дона сигарет ишлаб чиқариш даражасига етказиш керак эди. Дастлабки икки йилдаёқ Тошкент тамаки фабрикасида қилинган ишлар ўз самарасини кўрсатди. Сигаретнинг «Голливуд» сингари халқаро классдаги тури ҳамда маҳаллий ҳом ашёдан «Саратон», «Хон» деган хилларини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Бу ерда 1995 йилда 2,7 миллиард, 1996 йилда 5,2 миллиард дона сигарет ишлаб чиқарилди. Бу йил эса 8,9 миллиард дона сигарет тайёрлаш мўлжалланмоқда.

Маҳсулот чиқариш кўлами йил сайин ортиб боряпти. Бу, албатта, шу соҳада олинадиган даромаднинг ошишини таъминлаяпти. Қилинган соф фойданинг тенг ярми ўртадаги шартномага биноан Ўзбекистон давлат бюджетига тушмоқда.

«УзБАТ» ҳиссадорлик жамияти Ургут тамаки ферментлаш заводини қайта қуриш ва модернизациялашга 25 миллион АҚШ доллари сарфлашни белгилаб ишга киришган эди. 1995-1997 йилларда мазкур корхонада 9 миллион долларлик инженерлик коммуникациялари амалга оширилди, тамакини оптимал ферментациялайдиган янги манипуляцион камералар ўрнатилиб, ишга туширилди. Бунинг натижасида тамаки барглари жаҳон стандартлари даражасида сифатли ферментация қилиниши таъминланди. Қўшма корхона мутахассислари Ургут районидаги тамакичилик фермер хўжаликлари билан ҳамкорликда халқаро классдаги сигарет ишлаб чиқариш учун асосий хом ашё ҳисобланган шу хил ўсимликнинг янги хуштаъмли, олий сифатли «Виржиния» ва «Измир» деган хилларини етиштиришга киришдилар. Тамаки баргларини тайёрлаш ва сотиб олиш юзасидан қўшма корхона билан фермерлар ўртасида (фьючерс асосида) шартномалар тузилмоқда. Улар асосида тамаки барги «Дюбек» турининг бўлажак ҳосили учун олдиндан аванс тўлаш кўзда тутилмоқда.

Энди Самарқанд вилоятида қуриб битказилган янги сигарет фабрикаси ҳақида тўхталсак, шуни айтиш керакки, бу корхона британиялик сармоядорларнинг мамлакатимиздаги инвестиция дастури асосида дунёга келди. Унга 105 миллион АҚШ доллари миқдорида капитал маблағ сарфлаш режалаштирилган эди. «УзБАТ» ҳиссадорлик жамияти ҳозиргача 80 миллион доллар атрофида маблағ ишлатиб, фабрикани қуриб битказди. У йилига 12,2 миллиард дона халқаро стандартларга мос сигарет ишлаб чиқариш қувватига эга бўлиб, дастлабки пайтда 700 кишини иш билан таъминлайди. Фабрика яқин кунларда тантанали суратда очилиб, иш бошлайди. Корхонада шу йилнинг 4-чорагидаёқ сигаретанинг халқаро олий классдаги «Голливуд» ва кейинчалик «Кент», «Лайки Страйк» хилларини ишлаб чиқариш йўлга қўйилади.

Фарҳод шаҳарчасида фабрика билан бир қаторда ишчилар учун уй-жойлар, таълим-тарбия масканлари, маданий-маиший иншоотлар, савдо ва умумий овқатланиш тармоқлари, болалар боғчалари бунёд этилади. Улар фабрикада ишловчиларга хизмат қилишга қаратилган. Тамакичиларнинг янги манзилини бунёд этишга 2 миллион доллар атрофида маблағ сарфланди.

Суҳбатдош Т.АЛИМОВ.

Шаҳарларимиз кўркам бўлсин деб

«Ўзбекшаҳарсозлик ЛИТИ» ҳиссадорлик уюшмасининг йиғилишида институтнинг 1997 йилнинг биринчи ярмидаги иш якунлари муҳокама қилинди. Мухбиримиз уюшма бошқаруви раиси Улуғбек Илҳомовдан ана шу масалалар хусусида гапириб беришни илтимос қилди.

— «Ўзбекистон шаҳар қурилиш ва лойиҳалаш илмий текшириш институтининг очиқ турдаги «Ўзбекшаҳарсозлик ЛИТИ» ҳиссадорлик уюшмасига айлантирилганлигига бир ярим йил бўлди. Сўзсиз бу иш ўз вақтида қилинди, сабаби мамлакатимизда катта ўзгаришлар содир бўлмоқда. Республика иқтисоди бозор муносабатларига юз тутмоқда. Дастлаб ҳар қандай янги ишнинг бошланишида бўлганидек, муаммолар, қийинчиликлар бўлди. Бироқ бу нарсалар жамоанинг ўзагини ташкил этадиган тажрибали, юқори малакали мутахассисларнинг ёрдамлари билан аста-секин ҳал қилинмоқда. Бу ҳақда ҳиссадорлик уюшмамизнинг 1997 йилнинг биринчи ярмида ишлаб чиқариш фаолиятида эришган кўрсаткичлари яққол далолат беради. Бу давр ичида барча асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича режалар уддаланди. Ишнинг умумий ҳажми 159,4 фоизга бажарилди. Бошқача қилиб айтганда, 47 500 минг сўмлик ўрнига 75 700 минг сўмлик иш бажарилди. Жорий йилнинг олти ойи ичида лойиҳа ишларининг умумий ҳажми 1991-йил пул ҳисобида 1996 йилнинг шу давридагига нисбатан 60,8 фоизга ўсди ва 3890 минг сўмни ташкил этди.

Институт уй-жой қуришга мўлжалланган 37 объект ва комплекснинг лойиҳа-смета ва қурилишига доир ҳужжатларини тайёрлаб, буюртмачиларга топширди. Уларнинг ичида Тошкент шаҳридаги «Ўрта Осиё Транс» офиси, Сурхондарё ва Наманган вилоятларидаги автосервисларнинг комплекс пунктлари, Жиззах вилоятидаги «Жиззах нефтьмаҳсулот» корхонасининг маъмурий биноси, Бухоро ва Асака шаҳарларининг бош планлари ва бошқалар бор. Қувонарлиси шуки, асосий кўрсаткичлар бўйича ярим йиллик режа институтнинг барча бўлинмалари томонидан ортиғи билан адо этилди. Бу натижа институтда меҳнат қилаётган ҳар бир ходимнинг ишлаб чиқариш бўйича режадагидан ортиқ ўсишга эришилганлиги туфайли қўлга киритилди. Бунда меҳнат унумдорлиги ўртача иш ҳақининг ўсишидан 17,9 фоиз юқори бўлди ва шу туфайли 3813 минг сўм иқтисод қилинди.

— Улуғбек Ҳусанович, юқоридаги рақамлар жамоанинг қандай меҳнат қилаётганлигини яққол намоён қилади. Бироқ айтингчи, ҳиссадор бўлишгач меъморларнинг ҳаёти қандай кечаяпти?

— Қандай меҳнат қилишаётган бўлишса, шундай яшашаяпти. Биринчи ярим йилликда институт 7036 минг сўм соф фойда олиб, шундан 4221,5 минг сўм дивиденд ҳиссадорларга тўлаш учун қолдирилди. Ҳиссадорларнинг ҳаммаси ўтган йил учун ўз улушларини олишди. Иш ҳақи ҳам аста-секин ортиб бораяпти. Биринчи ярим йилликда 10084 сўмни ташкил қилди. Бундан ташқари шу вақт давомида коллективнинг 84 аъзосига 2152 минг сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди. Шу нисбатда 35 нафақахўр ҳам 62,1 минг сўм ёрдам олди. Институтнинг Оқтошдаги дам олиш зонасида коттежлар таъмирланди. Фойдаланиш учун зарур бўлган кўрпа-тўшак, идиш-товоқ ва шунга ўхшаш ашёлар сотиб олинди.

Эришилган муайян натижа ва ютуқлар билан бир қаторда институтнинг умумий иш кўрсаткичларига салбий таъсир қиладиган муаммо ва камчиликлар ҳам йўқ эмас. Аввало бу буюртмачиларнинг ўзлари буюрган илмий-техник маҳсулотлари учун қарздор бўлиб қолаётганларидирки, бу ўз-ўзидан институтнинг молиявий аҳволига таъсир кўрсатмай қолмайди. Биринчи ярим йилликда уларнинг дебиторлик қарзи 7318 минг сўмга ортиб, 1997 йилнинг 1 июлида 26 миллион сўмни ташкил этди. Автосервис комплекси пунктларининг буюртмачи ташкилотлари бу борада «пешқадамлик» қилмоқда. Биз бу масалада «Ўзавтосаноат»га хат орқали бир неча бор мурожаат қилдик, аммо ҳозиргача ўзгариш сезилмаяпти. «Шўртангаз» ташкилоти билан ҳам аҳвол шундай. Ушбу вазият албатта, институт ходимлари учун ойлик маошларини ўз вақтида бермаслигига, ҳиссадорларга дивидендларини ҳам кечикиб тўланишига олиб келмоқда.

Жиззах, Наманган, Сурхондарё, Самарқанд ва Хоразм вилоятлари ҳокимиятлари аҳоли уй-жой қурилиши вилоят ва туман маркази лойиҳаларини тузиш ишларини «Ўзбекшаҳарсозлик ЛИТИ» ҳиссадорлик уюшмасининг розилигисиз бошқа ташкилотларга топширмоқдаларки, бу шаҳар қурилиши учун бош мутасадди ташкилотни менсимасликка, натижада шаҳар қурилиши қоидалари бузилишига олиб келмоқда.

— Улуғбек Ҳусанович, суҳбатимизнинг охирида жамоанинг яқин келажакдаги режалари ҳақида тўхталиб ўтсангиз?

— Биринчи ярим йилликдаги ишларни муҳокама қилиб, бошқарув 1997 йилда бош пудрат ишлари умумий ҳажмини 200 миллион сўмга оширишга шундан 150 миллион сўмлик ишни ўз кучимиз билан бажаришга қарор қилдики, бу йил бошидаги қабул қилган режамиздан икки марта ортиқ. Шу тариқа коллектив келгуси йилнинг 5-6 ойида иш билан таъминланади. Умуман келажакка умид билан қараяпмиз. 1997 йилга мўлжалланган барча техник-иқтисодий кўрсаткичлар ортиғи билан бажарилишига ишонамиз. Бунинг кафолати ишончли иш ҳажмининг мавжудлиги, асосийси, иноқ жамоанинг мамлакатимиз шаҳарларини янада кўркамлаштириш учун бел боғлаганлигидир.

А. СИЛЕЕНКОВ
суҳбатлашди.

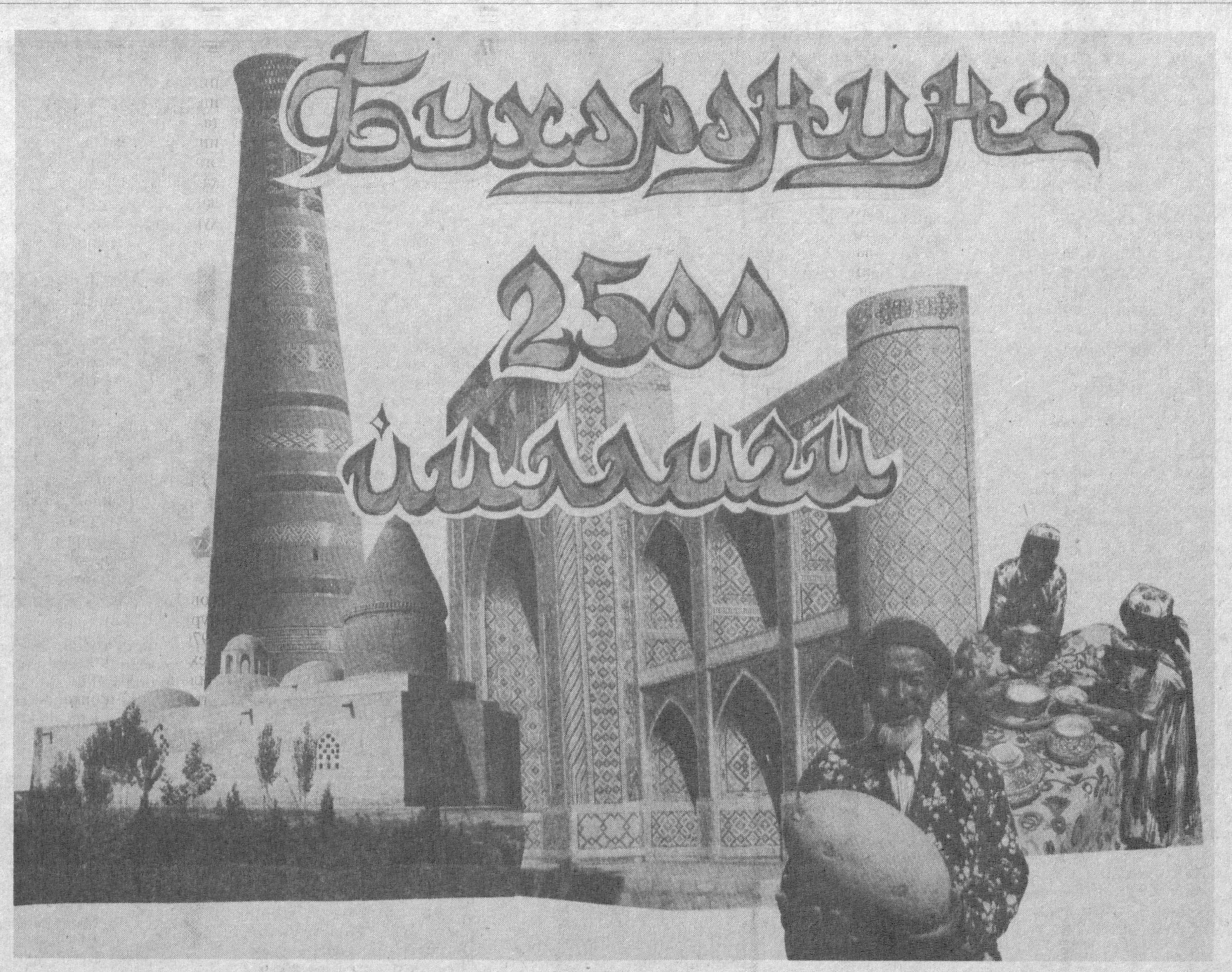

ЖАМОЛИНГ ИСТАБ

Ҳукуматимиз чиқарган Бухоронинг 2500 йиллигини нишонлаш ҳақидаги қарори мустақил республикамиздаги барча фуқаролар қалбини тўлқинлантириб юборганди. Зеро, Бухорои Шариф Ўзбекистонимизнинг гавҳари, фахри.

Ушбу тўйга атаб меъморлар бинолар қурди, шоирлар шеърлар ёзди, олимлар изланишлар ва тадқиқотларни олиб боришди. Бухоро вилояти ҳокимлиги ташаббуси билан китоб, рисола, илмий мақолалар тўпламлари нашрдан чиқарилди.

Шоир, олим Садриддин Салим Бухорий ҳам Бухоронинг қутлуғ таваллуд тўйига бағишланган илмий мақолалар тўпламини эълон қилди. Қуйида ана шу тўпламга кирган мақолалардан бирини эътиборингизга ҳавола этамиз.

Таҳририят.

Ҳар ким ўз жамолига таманно айлар,
Ҳар ким ўз жалолига таманно айлар.
Сенинг жамолу жалолинг билмас ҳар ким
Магар ўз заволига таманно айлар?!

Бу рубоийда қуйидаги маъно яширин: ҳар бир одам мен гўзал, деб фахр этади. Дарҳақиқат, шундай. Ҳар бир киши бетакрор, гўзал. Зеро, Аллоҳ таоло одамни азиз, мукаррам қилиб яратган. Ҳар бир одам мен қудратли, зўр деб ўйлайди. Дарҳақиқат, шундай. Чунки унга ақл берилган. Ҳатто фил ҳам одамга бўйсунади. Лекин ҳар ким ҳам Аллоҳнинг жамоли, яъни гўзаллиги, ҳусни ва қудратидан хабардор эмас. Дарҳақиқат, шундай. Инсоннинг ҳусни, унинг қуввати муваққат, омонатдир. Лекин Аллоҳнинг гўзаллиги қудрати, абадийдир. Демак, инсон ўз гўзаллиги, қуввати билан фахр этиши хато. Унинг манманликка берилиши, кибру ҳавога банд бўлиши ғафлат белгиси ҳисобланади. Зеро, Аллоҳдан бехабар киши ўз-ўзига сиғиниб яшайди. Ўз ҳусни, ўз қуввати билан фахр этади.

Муҳаммад Боқирнинг «Мақомоти шоҳи Нақшбанд» китобида қуйидаги нақл бор: «Ҳазрат Баҳоуддин ўз халифалари Хожа Порсога дейдилар: «Сенинг тариқинг — жазбае ва сенинг сифатинг жамол ва жалол орасидадир. Ва кайфиятни сенинг илмингга ҳавола қилдук.»

Юқоридаги шеърда ҳам, бу нақлда ҳам «жамолу жалол» тўғрисида сўз юритиляпти. Хўш, жамолу жалол деганда биз нимани тушунишимиз керак? Атоқли олим, устод Алибек Рустамий «Бисмиллоҳнинг маъноси» (Тошкент, «Чўлпон» — 1993 йил) рисолаларида Ҳазрат Алишер Навоийнинг «Ҳайратул аброр» асарларининг бошида «Бисмиллоҳ»га атаб ёзилган байтларни шарҳлаган. Қирқ саккизинчи байт қуйидагичадир:

То агар ўт солса жалолияти,
Лутф ила ургай су(в) жамолияти.

Изоҳ: жалолият — жалиллик, жамолият — жамоллик. Ҳақ таолонинг камоли жамол ва жалолдан иборат. Жамол лутф, раҳм, карам каби ижобий сифатларни, жалол қаҳр, жабр каби салбий сифатларни ўз ичига олади.

Навоий демоқчики, Аллоҳнинг қаҳри кофирлар, мардудларни ўтга солса, яъни уларни дўзахга ташласа, Аллоҳнинг раҳмати мўъминларни жаннатга элтгай.

Ҳазрат Баҳоуддин Нақшбанд Хожа Порсо доимо жамол ва жалол орасида эди, деганларида қуйидаги маъно англашилади. Хожа Порсо ҳамма вақт Аллоҳ таоло ғазабидан, қаҳридан қўрқардилар ва ҳар доим Аллоҳнинг раҳматидан, мурувватидан умидвор бўлардилар.

Кимки Аллоҳ ғазабидан қўрқса, Аллоҳ тақиқлаган ишларни, Аллоҳ ғазабини келтирувчи гуноҳларни қилмайди. Кимки Аллоҳ раҳматидан умидвор бўлса, тоат-ибодатда бўлиб, ҳалол меҳнат қилади, ҳалол-покиза яшашга интилади. Савоб ишларни кўпайтиради.

«Мақомоти Мир Кулол»да шундай нақл келтирилган: Бир кун Ҳазрат Амир Кулол алайҳи раҳма ўз асҳоблари билан Ҳазрат Фойзаланвор мозорларини зиёрат этгани йўлга чиқадилар. Анча йўл юрганларидан кейин бир замон қарасалар, даштдаги йўл устида баҳайбат шер турипти. Амир Кулол дарҳол шер ёнига бориб, бўйнидан қучоқлаб, уни йўл четига чиқариб қўядилар. То асҳоб ўтиб кетгунча шер йўл четида гўё одамга одам таъзим қилганидек бўйин эгиб тураверади. Асҳоблар бу ҳолни кўриб, мушоҳада этибдилар ва Ҳазратдан сўрабдиларки: «Эй Маҳдум! Биз кўрган бу ишнинг шарҳи недур?» Ҳазрат жавоб бердилар: «Эй ёронлар, шуни билинг ва огоҳ бўлингки, ким Худойи таолодан ҳам зоҳиран, ҳам ботинан қўрқса, ундай одамдан Худойи Азза ва Жалла жамики жониворларини қўрқадиган қилиб қўяди. «Ва яна Ҳазрат Мир Кулол дедиларки: «Аллоҳ таоло мавжудотни одамдан қўрқадиган қилиб яратган ва ҳеч бир хилқат одамга ҳукмрон эмас. Лекин шарти шуки, одам Аллоҳ таолодан қўрқиб, ҳеч бир жониворга озор бермасин. Фақат шундан кейингина одам нажот ва даражот топгусидир.»

Ва Ҳазрат Мир Кулол яна дедиларки, дейлик сиз бир сердарахт боққа кирдингиз, у ерда сон-саноқсиз дарахтлар кўкка бўй чўзиб турибди, ҳар бир дарахтнинг беҳисоб шохлари ва ҳар бир шохнинг беадад барглари бор ва ҳар битта баргда биттадан қуш қўниб, янгроқ ва фасеҳ овоз билан: «Ассалому алайкум, эй валиюуллоҳ!» дейишса, бу қанчалик ёқимли бўлмасин, сиз зинҳор бундан ғурурланманг, шу заҳотиёқ ҳам зоҳир, ҳам ботинингиздан Аллоҳ таолодан қўрқув жой олсин. Гоҳо банда Аллоҳ таолодан шу қадар қўрқсинки, дўзах фақат мен учун бино қилинган, деган фикр унинг қалбида бўлсин. Ва гоҳо Аллоҳнинг раҳматидан умидвор бўлиб шодлансин, зеро Худонинг наздида бугун олам гуноҳини мағфират қилиш душвор эмас. Байт:

Мурғи иймонро ду пар: хавфу ражост,
Мурғи бе парро бипаррондан хатост.

Яъни иймон қушида икки қанот бор: бири хавф (Аллоҳ ғазабидан қўрқиш), иккинчиси умидворлик (яъни Аллоҳ раҳматидан умидворлик). Зеро, қанотсиз қушни учирмоқ хатодир. Қанотсиз қуш учмайди. Ёхуд бир қанот билан ҳам қушнинг учиши гумон.

Кўриниб турибдики, банда ҳар бир нафасда жамолу жалол орасида бўлиши, ўзини хавфу ражо, яъни Аллоҳнинг ғазаби ва раҳмати орасида ҳис қилиши даркор. Мабодо мен Аллоҳнинг ғазабини келтирадиган бир гуноҳ этмадиммми деб мушоҳада этиши керак. Ҳар бир қўядиган қадами, ҳар бир этаётган иши, ҳар бир айтаётган гапида ҳушёр бўлиши лозим.

Банда доимо ишнинг оқибатини ўйлаши даркор.

Хўш, Ҳазрат Баҳоуддин Нақшбанд устодларининг устоди, орифлар орифи Ҳазрат Хожа Муҳаммад Ориф ар Ревгарий бу масалага қандай қараганлар? Хожа Ориф ар Ревгарий «Орифнома» асарларида Боязид Бастомий ҳақларидаги қуйидаги нақл келтирилган. Боязид жонни Ҳаққа топшираётган пайтда йиғлаб шундай деганлар: «Уч хатарнинг орасида қолганмен. Бири улдурки — гуноҳларни орасидамен, билмасменки, Аллоҳ аларни мағфират қилгайми ё йўқ. Иккинчиси: тоатлар орасида қолганмен, билмасменким, Аллоҳ аларни қабул қилурми ё йўқ. Ва шундай бир шоҳнинг (яъни Худонинг) шариф қурбатида қолдим, билмасменки, мени ўзига чорлярми ё ҳайдаб, қувиб солгай!»

Ажабо, Султонул Орифин унвонини олган, авлиёлар султони бўлган Боязид Бастомий шундай гапни айтиб турган бўлсалар, биз пургуноҳ, пурхато, рўсиё бандалар нима дейишимиз мумкин? Ўзимизнинг тоат-ибодат, хўжакўрсинга этаётган хайру садақаларимиз билан фахрланишимиз қанчалик нотўғри эканлигини билсайдик?!

Боязид Бастомийдай зот хавф орасида қолганман деяптилар. Демак, биз ҳам бирор дақиқа бўлмасин хатардан, хавфдан эмин яшамаслигимиз керак.

«Орифнома»да Шақиқ Балхий ва у зотнинг Эмина исмли қизи билан бўлиб ўтган воқеа ҳам нақл этилган. Эминанинг отасига айтган гапи биз учун ибратлидир. Эмина деди: «Отажон, мени Эмина деб чақирма! Эмин — ул кишиким Ҳақ Субҳонаҳу таоло ғазабидан эмин (бехавф, бехатар, қутулган, тинч) бўлгай. Ва мен хавф-хатардан холи эканлигимни билолмадим, балки тўрт хавф-хатар орасида қолганмен: аввали — ўлим. Аллоҳ таоло айтмиш: Куллу нафсун зоиқатул мавти — ҳар бир жон (нафс) ўлим шарбатини тотгусидур. Яъни бирор жон (рух)нинг бу шарбатдан ичмасдан иложи йўқ. Иккинчиси: гуноҳ хавфидур. Ҳақ таоло деди: Кулли нафсин бимо касабат раҳинатун, яъни ҳар жон ва ҳар тан, неки айлар — хоҳ шарр, хоҳ хайр ва хоҳ фойда ва хоҳ зарардур — ўша айлаган иши миқдорида ўзи гаровдадир ва буларнинг ҳар бири учун хос жазо ё мукофот олур. Учинчиси: душман улдурки, Худованди таоло деди: «Иннаш- шайтона лакум адувун мубинун, яъни батаҳқиқ Шайтони лаъин сизлар учун душмандур, эй менинг бандаларим. Тўртинчи хавф — ишнинг охиридурким, билмасменки, қай тариқа тугар! «Ва мо адри мо юфъалу би вало бикум», яъни охир-оқибатим нима билан тугашини билмайман. Эй отажон, сиз ҳам буни билмайсиз...ки охир-оқибатингиз не бўлур...» У шундай деб жонни Ҳақ таологa топширди.

Бу нақлдан оладиган хулосамиз шуки, банда ҳеч қачон ўзини дўзаҳ хавфу хатаридан қутулган деб ҳис қилмасин. Зеро улуғ пир Ҳазрат Навоий ёзганларки:

Қилибмен онча исёнки, агар дўзах аро кирсам
Менинг беҳад гуноҳим бирла дўзах сар-басар куйгай.
Худоё авф осонроқдурур, йўқса ғазаб қилсанг
Магарким ўзга дўзах, ўзга ўт, ўзга азоб ўлгай.

Ҳазрат Навоий демоқчи, менинг гуноҳим шу қадар кўпки, агар дўзахингга ташласанг, бутун дўзах куйиб тамом бўлади. Худоё, ўзинг гуноҳимни авф қил. Чунки сен учун авф қилиш осондир. Агар авф қилмасанг, ғазаб этсанг, мени куйдириш учун янги дўзах, янги олов, янги ғазаб даркор.

Юқоридаги ривоятлар, нақллар, шеърлардан маълум бўляптики, инсон доимо Аллоҳ таоло олдида масъулият ҳис қилиши керак. Ҳеч қачон ғафлатга ботиб, гуноҳ ишлар билан шуғулланмаслиги лозим. Бу ўткинчи, омонат умрда ўғрилик, каззоблик, ёлғончилик, дилозорлик, қотиллик — хуллас Аллоҳ ғазабини келтирадиган ишлардан ўзини тийиши зарур. Чунки Аллоҳнинг ғазаби қаттиқ, ундан қочиб қутулиб бўлмайди. Аллоҳдан бирор ишни яшириш иложи йўқ. Чунки Ул ҳамма жойда ҳозиру нозир, У бизнинг барча амалларимиздан воқиф.

«Мақомоти Шоҳи Нақшбанд»да нақл этилишича, Ҳазратимиз, пиримиз Баҳоуддин Бухоройи Шарифдаги Саррофон Тими остидан ўтиб кетаётганларида бир дарвиш у киши йўлини тўсиб дейди: «Эй пирим! Аллоҳ ҳаққи рост сўзланг! Бу қадар қисқа муддатда, бу қадар баланд даражага қай хизматларингиз туфайли эришдингиз?» Ҳазрат: «Бу даража резачинлигимдандир!» — дедилар. Яъни йўл устида нон ушоғи, қоғоз парчаси, хору тикан кўрсалар Ҳазрат Баҳоуддин уларни териб юрар экан.

Бу нақлда уч ҳикмат, икки маъно бор. Биринчи ҳикмат шуки, ислом покизалик динидур. Мусулмон одам ҳам ботинан, ҳам зоҳиран, яъни ҳам ичи, ҳам ташқариси пок бўлиши керак. Мусулмон ўзини ўраб олган атрофини ҳам пок тутмоғи даркор. Иккинчи ҳикмат шуки, Аллоҳ тежамкор бандани яхши кўради. Мусулмонда исрофгарлик одати бўлмаслиги керак. Учинчи ҳикмат шуки, мусулмон камтар бўлиши даркор. Аллоҳ камтарин бандаларини яхши кўради. Демак, кўчада эгилиб ушоқни териб оладиган кишида поклик, тежамкорлик, камтарлик хислати намоён бўларкан.

Бу нақлда яширин икки маъно эса қуйидагичадир: бири Аллоҳ инсонга поклик, тежамкорлик, камтарлик хислатларини ўргатар экан, ким шунга амал этса, уни жамолига, яъни раҳматига муяссар этади. Иккинчи маъни шуки, одам нопок, ҳаром-ҳариш, атрофни булғайдиган, шунингдек исрофгар, кибру манман бўлса, Аллоҳ таоло жалолига, яъни ғазабига гирифтор бўлади, дўзахга киради. Нақшбандия пирлари ўз шогирдларини мана шу руҳда тарбия этганлар.

Яна бир савол туғилади, юқорида биз имкон қадар шарҳлаган таълимотни тариқат пирлари қаердан ва қай манбадан ўрганган? Қуръони Каримдаги «Аъроф» сураси, 56-оятда ёзилганки: «Ва (Аллоҳнинг дини билан) ўнглаб қуйилгандан кейин; Ерда (куфр йўлини тутиб) бузғунчилик қилманг. У зотга (азобидан) қўрқиб, (раҳматидан) умидвор бўлган ҳолингизда ибодат қилингиз. Зеро, Аллоҳнинг раҳмати чиройли амал қилувчиларга яқиндур». «Анфол» сурасидаги иккинчи оятда эса: «Фақат Аллоҳ (номи) зикр қилинганда қалбларига қўрқинч тушадиган, унинг оятлари тиловат қилинганда иймонлари зиёда бўладиган ва Парвардигорларигагина суянадиган кишилар (ҳақиқий) мўъминлардур» деб ёзилган. Кўриниб турибдики «жамолу жалол» орасида яшаш тарзини Аллоҳ таоло Қуръони Каримда ўргатган экан.

Ҳаммамизга жамолу жалол орасида яшашни Аллоҳ таоло насиб этган бўлсин. Омин ва Раббул оламин.

Садриддин САЛИМ БУХОРИЙ.

Ғулом ШОМУРОД

МИНОРА

Минорасиз шаҳар йўқдир дунёда
Боғдод, Париж ё айтайлик, Токио...
Бу борада соврин таъсис этилса
Олар эди уни шаксиз Бухоро. 1

Пиридастгир, Болоҳовуз, Гавкушон...
Туғамайди сон-саноғи беканор
Қайда борким, тўрт минора бир жойда -
Қўл ушлашиб турар қаранг Чор минор.

Минораи Калон машҳур ҳар ёқда
Бунақаси бу дунёда жуда кам -
Салкам минг йил турар у тик оёқда
Унинг билан уйғоқ уста Бақо ҳам. 2

У бизлардан олдин қуёшни кўрар
Олдин ёғар унга ёмғирлар, қорлар.
Лайлак келиб унинг бошига қўнар
Гул кўрсатар аввал унга баҳорлар.

Не-не қувонч, ташвишларни кўрган у
Шундан кучли унда сеҳру салобат.
Шунча гап-ла мақтанишни билмас у
Сукут сақлар, сукутида кўп ҳикмат! 3

НОЁБ ҚЎЛЁЗМА

Қадимий Бухоро тарихини ўрганишдек масъулиятли, аммо шарафли иш билан банд бўлган илму урфон вакиллари орасида тарих фанлари номзоди, Бухоро Давлат университети доценти Ҳалим Тўраев қадимий қўлёзмалар устида иш олиб боришда яхшигина тажриба тўплаган. Унинг номзодлик илмий иши ҳам Бухоро амирларининг биринчи вазирлари, турли сарой аъёнлари, Қушбеги фаолияти билан боғлиқ архив ҳужжатларини ўқиб-ўрганиш натижасида майдонга келган.

Олим иш юзасидан яқинда муҳим бир қўлёзмага мурожаат қилди. «Ҳудуд ул-алам» деб номланган бу қўлёзма бундан роппа-роса 105 йил аввал Бухорода топилган бўлиб, бизгача етиб келган. Диққатга сазовор томони шундаки, қўлёзма минг йил олдин тузилган бўлиб, бу тахминан 982-83-йилларга тўғри келади. Унда Марказий Осиёнинг ўша даврдаги жуғрофияси, табиати, табиий шароити, дарё ва кўллари, анъаналари, расм-русумлари, тиллари, этник муносабатлари ўз ифодасини топган. Афсуски, бу ноёб қўлёзманинг муаллифи ҳалигача маълум эмас.

Тарихчи Ҳ. Тўраевнинг айтишича, қўлёзманинг топилиши ҳам қизиқ бўлган. 1892 йилда Бухорога шарқшунос олим А. Г. Туманский келган. Унинг мақсади ниҳоятда эзгу — Мирзо Улуғбекнинг «Тарихи — арбаъ улус» китобини топиш бўлган. Шу мақсадда маҳаллий китобсевар Абул-Фазл Гулга мурожаат этган. Абул Фазл китобни излаш жараёнида қўққисдан қўлёзма асар — «Ҳудуд ул-алам» китобига дуч келган. Ушбу китобнинг ниҳоятда қимматли эканлигини англаган Туманский уни Петербурга олиб кетади. 1924 йилгача бу қимматли қўлёзма унинг шахсий кутубхонасида сақланган. 1930 йилда машҳур шарқшунос академик В. В. Бартольд ушбу китобнинг фотонусхасини нашр эттиради.

Муаллифи номаълум бўлган «Ҳудуд ул-алам»да шимолдан жанубга қараб жойлашган қатор мамлакатлар ҳақида ҳикоя қилинади. Оврўпо давлатларидан бир нечтаси, Марказий Осиёда жойлашган Тузкўл, Иссиққўл сингарилар хусусида ҳам қўлёзма китобда фикр-мулоҳазалар билдирилган. Турк қабилаларидан қипчоқ тўғрисидаги маълумотлар, Каспий олди минтақаси тўғрисидаги далил ва рақамлар ҳам эътиборга сазовор. Бошқа бирор бир жуғрофий қўлёзмада бундай аниқ маълумотларни учратиш амри маҳол.

Астробод халқининг форс ва турк тилида гаплашиши Мовароуннаҳрдаги энг катта шаҳарлар — Самарқанд, Бухоро ва Карманинг табиий шароити, аҳолиси, меҳмондўстлиги хусусида асарда талай маълумотлар бор. Номаълум муаллиф Самарқандни «бутун дунё савдогарларининг шаҳри» деб атаган.

Бир сўз билан айтганда, ушбу қўлёзма гуманитар ва аниқ фанларни ўрганишда ижобий таъсир кўрсатган асарлардан бўлиб ҳисобланади. Умуман, ноёб қўлёзмаларнинг топилиши ҳар бир давр адабиёти ва санъати ривожига муайян ҳисса қўшгани рост. Жумладан, сургундаги швед офицери Ф. И. Страленберг томонидан топилган. Хива хони Абул-ғози — хоннинг (1644-1664 йй.) «Шажараи турк» асари ушбу китобнинг кейинчалик европача таржималарини вужудга келтирган. Бошқа бир мисол. Бухоро амири Ҳайдар (1800-1826 йй.) қимматли қўлёзмалардан бири — Муҳаммад Юсуф Муншийнинг «Муқимхон тарихи» китобини 1820-21-йилларда Бухорога ташриф буюрган рус элчиси А. Ф. Негрига ҳадя қилган. Турган гапки, бу иккала қўлёзма ҳам Европада Ўрта Осиё халқларининг этник, ижтимоий-сиёсий тарихи ҳақидаги маълумотларнинг кенг тарқалишида муҳим ўрин тутади.

А. ИСТАМОВ.

Сафар БАРНОЕВ

БУХОРО САЙРИ

Бир дўстим сўради сафар чоғида,
Айтгил,
Бухородан не доно чиққан.
Мен дедим гар билсанг олам боғида
Бухоро дегандан
Бухоро чиққан.
Елкасин қисди у,
Ҳайратга тушди.
Ғалати туюлди менинг жавобим.
Ҳазилни тугатиб, пастроққа тушдим,
Дедим ҳар ғиштида
Дунё савоби.
Савобга қоласан
Лаби-ҳовуз кез,
Минорага боқсанг
Уйғонар руҳинг.
Бухоро донолар шаҳри бу, сўзсиз,
Аслида у сенинг,
Менинг ғурурим.
Тўғри, ҳар гўшанинг
Ўз тарихи бор,
Бекорга қўйилмас
Оддийгина ном.
Бухоро яшади
бедору бемор...
Биз аҳвол сўрмадик,
Бермадик салом...
Озод Бухоро деб от қўйдик яна,
Унинг чиройини бордик емириб,
Инқилоб босқини
бамисли кана
Билмадик, аслимиз
кетди кемириб.
Бормадик ёнига, унинг бешигин
Тебратган зотлардан
Нарироқ турдик.
Дадил очиб кирдик
Фирқа эшигин
Савоб не...
қўрқувдан иморат қурдик.
Қурдикми, ё билмам
Қуритиб келдик,
Боболарнинг руҳи қолди чирқираб.
Дўстим!
Бизлар бугун бир сирни билдик.
Эсласак, бағримиз оғрир зирқираб.
Бухоро бир умр яшади бедор,
Эсга солиб турди етти пуштимиз.
Биз эса сўқир қалб,
Шўровий бемор,
Неча бор кўрсатдик
Унга муштимиз.
Тан олмаслик билсанг,
Номарднинг иши.
Ҳасратдан келибди кимга
ҳам зиён.
Бугун Бухоронинг кулиб туриши —
Эркинлик дарахти қурди ошиён.
Бухоро сайрига юр, энди дўстим,
Уйғонсин ўлкамиз,
Уйғонсин руҳинг.
Қуёш кўзин очди,
Бухоро ҳуснин
Кўрай деб.
У сенинг, Менинг ғурурим.

ТЎЁНА

Бухоро ёғ-экстракт ҳиссадорлик жамияти шаҳарнинг 2500 йиллигига туҳфа сифатида шифобахш Ибн Сино номидаги балзамни ҳамда «Бухорои Шариф» деган минерал сув ишлаб чиқаришни йўлга қўйди. Байрам дастурхонига илк бор тортиқ қилинган балзам истеъмол қилган кишини бардамлаштирувчи хусусиятга эга бўлиб, у мева шарбатлари ҳамда маҳаллий доривор гиёҳлар асосида тайёрланган. Уни чойга, қаҳвага ва салқин ичимликларга қўшиб ичилади. «Ибн Сино» балзамини техника фанлари доктори Нўъмон Эгамбердиев раҳбарлигида Бухоро ёғ-экстракт ҳиссадорлик жамияти директори Муҳиддин Зайниев, корхона технологи Саид Шукуров, мутахассислар Людмила Береенова, Фарида Юсуповалар яратишди.

«Бухорои Шариф» минерал суви Бухоро яқинидаги қишлоқлардан бирида топилган маъданли сув асосида тайёрлана бошлади. Унинг шифобахшлигини Семашко номидаги тиббиёт илмий-тадқиқот институти тасдиқлаб, оммавий суратда ишлаб чиқаришни тавсия этди. Бу сув ошқозон — ичак, жигар ва ўт пуфаги хасталикларини даволашда қўл келади.

Тожибой АЛИМОВ,
«Ишонч» мухбири.

БУХОРО САЙЁҲЛАР ШАҲРИ

Кейинги йилларда Ўзбекистонда туризм инфраструктураси янги-янги босқичларга кўтарилмоқда. Зотан мустақил Ўзбекистон дунё миқёсида ўз мавқеига эга бўлиб борар экан, бу давр тақазосидир. Мамлакатимизга бўлган бошқа мамлакатларнинг қизиқиши ва муносабатлари шубҳасиз Ўзбекистон ҳаво йўллари йўналишларининг янада кўпайишини ва янги технологияларнинг бойиб боришини тақозо этади. Айниқса, тарихий Бухоро, Самарқанд, Хива каби обидаларга бой шаҳарларимизга сайёҳлар қизиқиши сўнгги йилларда янада ортди. Шу боис бу шаҳарларда халқаро миқёсда аэропортлар бўлиши замон талабидир.

Бухоро шаҳрининг 2500 йиллиги арафасида шаҳар аэропорти шу талаблар даражасида бўлиши учун қайта қуриб жиҳозланди. Куни кеча мазкур аэропортнинг янги учиш полосаларига Тошкентдан ҳавога кўтарилган самолёт илк бор оҳиста қўнди.

Бу ерда аэропортни замонавий талаблар даражасида жиҳозлаш ишларини Япониянинг «Мицубиси-Мицуи-Шимидзу» корпорацияси, «Ай-Сель»,»Сименс»,»Томсон-ЦСФ Этрейс» компаниялари бажардилар. Ҳозиргача 2.403 миллион йен ва 151.0 миллион сўмлик иш бажарилди.

Бухоро шаҳри юбилей тантаналаридан сўнг халқаро линиялар аэровокзали қурилиши, ҳаво ҳаракатини бошқариш пункти янги биноси қурилиши ва бошқа кўплаб ишларни бажариш давом эттирилади.

- Бугунги ишлар Бухоро аэропортининг халқаро аэропорт статусига эга бўлиши учун бўлган ишларнинг илк натижасидир, -дейди «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авикомпаниясининг бош директори Арслон Ғоипович Рўзметов.

САНЪАТКОРЛАР ТУҲФАСИ

Президентимиз Ислом Каримовнинг ташаббуси билан 1997 йилда Бухорода кенг миқёсли қурилиш ишлари бошланди. Натижада шаҳар қисқа вақт ичида таниб бўлмас даражада ўзгарди. Ўзбекистоннинг Мағрибу Машриққа маълум ва машҳур бўлган кўплаб мўъжизакор тарихий меъморий шаҳарлари қаторида номи тилга олиниб келинган ҳамиша навқирон Бухоро бундан буён ҳам ўзбек халқининг миллий ва маънавий фахри ва ғурури бўлиб қолаверади.

Маълумки, яқинда Бухоро шаҳрининг 2500 йиллик тўйига бағишланган асосий тантаналар бўлиб ўтади. Ўша куни вилоят ҳокимлигида қабул маросими ўтказилади. Чет эллардан келган меҳмонлар Абдурауф Фитрат боғида кўчат ўтқазишади. Сўнгра иккита катта халқаро анжуман ўтказилади. «Инсониятнинг илмий ва маданий мероси — уч минг йилликка», «Бухоро ва унинг жаҳон тарихидаги ўрни» мавзуларидаги бу анжуманларнинг илмий аҳамияти жуда катта бўлиши кутилмоқда.

Театрлаштирилган томошалар машҳур Арк олдидаги майдонда оқшом чоғида бўлиб ўтади. Бунинг учун бу ерда 2000 кишига мўлжалланган жой ҳозирланди. Бу қутлуғ тўйга юртимиз санъаткорлари ҳам муносиб улуш қўшаяпти. Улар театрлаштирилган катта спектаклни намойиш этишади. Биз шу спектакль ташкилотчиларидан бири Ўзбекистон телерадиокомпанияси қошидаги Дони Зокиров номли халқ чолғулари оркестрининг бадиий раҳбари ва бош дирижёри, Абдулла Қодирий мукофотининг совриндори Мустафо Бафоев билан айнан шу хусусида суҳбатлашдик.

— Мустафо ака, ушбу театрлаштирилган томошаларни намойиш этишларингизга нима сабаб бўлди?

— Ушбу буюк сананинг нишонланиши жаҳон маданий ҳаётида улкан воқеадир. Бухорои Шариф ҳозирга қадар дунё халқларининг доимо диққат марказида бўлиб келган ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади. Очиғини айтсам, ушбу театрлаштирилган томошаларни она шаҳрим Бухоронинг қутлуғ тўйига тўёна қилиш менинг болаликдаги орзуимдир. Узоқ йиллар мобайнида бу спектаклга тайёрландим. Бир куни шоир Хуршид Даврон билан маслаҳатлашиб, Бухоронинг қутлуғ тўйига атаб, театрлаштирилган томошанинг сценарийсини ёзишга келишиб олдик. Хуршид Даврон барча шеърларини ёзиб берадиган бўлди. Шу тариқа ушбу томошага асос солинди.

— Томошадан қандай тадбирлар ўрин олган?

— Театрлаштирилган томошаларимиз икки соатга мўлжалланган бўлиб, ундан миллий қўшиқлар ҳам ўрин олган. Бундан ташқари, улуғ айём кунлари саҳнада Абу Али Ибн Сино, Мирзо Улуғбек, Амир Темур, Нақшбанд сингари буюк аждодларимиз Бухорога рамзий ташриф буюришади. Улар олис-олислардан ота-боболаримиз яратган эртаклар оламида келяпти. Эл-улус уларга ҳайрат билан боқишлари тайин. Чамаси афсонага айланган бу шахсларни билишади-ю, лекин афсонадан чиқиб келган бу одамларни биринчи бор кўриб, ажабланишлари шубҳасиз. Сўнгра даврага қўлига соз олган бахши йигит чиқиб келади. У дўмбирасини чертиб, қадим Бухоро тилида қўшиқ куйлай бошлайди. Ҳаттоки шаҳардаги машҳур Минораи Калон, Ситора, Моҳи Хосса ёдгорликлари ҳам тилга киради. Шунингдек, миллий қўшиқлар, ўйноқи рақслар йиғилганлар кўнглига ҳузур бағишлайди.

Бир сўз билан айтганда, ушбу томошалар бу ерга келган меҳмонлар ва мезбонлар қалбида унутилмас таассурот қолдиради, деб ўйлайман.

Улуғбек ЖУМАЕВ.

Диққат: шахмат танлови!

ЎЗИГА ХОС ХОТИРА КУЧИ

Хотиранинг яхши бўлиши шахматчига фақат кўп қоидаларни ўзлаштириб олишгагина эмас, балки тажрибани бойитишга ҳам катта ёрдам беради. Одатда, ўйин пайтида тахтада вужудга келадиган вазиятларга баҳо беришга тўғри келади. Тўғри баҳо бериш эса тажрибада учратилган ўйинлар асосида бўлади. Демак, шундай экан яхши хотиранинг ақлий меҳнатни осонлаштириши турган гап.

Шахматчи маҳоратининг такомиллашида яхши хотира муҳим роль ўйнайди. Жаҳон чемпиони Алехин зўр хотирага эга бўлган. У 32 киши билан тахтага қарамай ўйнай олган ва яхши натижага эришган. Халқаро гроссмейстер Мигуэль Найдорф Алехин ҳақида қуйидагича ҳикоя қилади.

— Мен Алехинни биринчи марта 1929 йилда Варшавада кўрдим... Менга у билан шахмат тахтаси устида учрашиш насиб бўлди. Алехин Варшавада бир йўла 32 тахтада сеанс бераётган эди. Шулардан иккитасини тахтага қарамай ёдаки ўйнади. Ўша ўйинларнинг бирида мен ҳам қатнашиб, уни ютишга муяссар бўлган эдим. Бу воқеадан уч йил ўтгач, Польша шахмат Федерацияси Алехинни яна Варшавага таклиф этди. Ўша пайтларда мен 20-21 ёшларда бўлишимга қарамасдан, бутун Польшада таниқли шахматчи бўлиб қолгандим. Федерация менинг учун Алехин билан кичик матч уюштирди. Ҳар иккала ўйиннинг ҳам дуранг бўлиши менга ғалати туюлди. Бу натижа мени ҳайратда қолдирди ва шахматни янада яхшироқ ўрганишга руҳлантирди.

Мен 1939 йилда Буэнос-Айресда Алехин билан суҳбатлашиб қолдим. Ўшанда 8-шахмат олимпиадаси ўтказилаётган эди. Бир кун турнирдан бўшаб, иккаламиз меҳмонхонага кетаётганимизда мен: «Биласизми, доктор, мен сизга қарши ўйнаганлар орасида дурустроқ натижага эришган жаҳоннинг жуда кам шахматчиларидан бириман», деб юборибман. Алехин шу заҳотиёқ менга хўмрайиб қаради ва «Йўқ, сиз ёлғончисиз! 1932 йилда биз икки партия ўйнаганмиз, иккаласи ҳам дуранг бўлган эди»,- деди. Мен ҳам бўш келмай, гапимни маъқулламоқчи бўлдим. У эса ҳар гал, «Йўқ, сиз ёлғончисиз!» - деяверди. Шундан кейин мен унга 1929 йилда Варшавада ўтказилган сеансни эслатдим. Алехин бирданига сўзимни бўлиб: «Ҳа, эсимда, ўшанда тахтага қарамай ўйнаган икки партияни ютқизган эдим, ўшаларнинг бирида кимдир h7 хонасида ўз руҳини қурбон қилган эди. Ўша сиз эконсиз-да?» -деб қолса бўладими?

Алехин ўн йил мобайнида жуда кўп турнирларда ўйнаган, кўп сеанслар берган, унинг 1929 йилда тахтага қарамасдан ўйнаган партиясини 1939 йилда ҳам унутмаганлигига қойил қолган эдим...

Мен «миллатлар турнири»дан олдинроқ ҳам Алехин билан Маргет (Аргентина)да учрашиш шарафига муяссар бўлган эдим. У бош турнирда, мен эса 1-турнирда қатнашган эдик. У Бек билан учрашган куни 14-юришда ўз руҳини қурбон қилди ва мен бу партияни кузатиб турганлигимни пайқаб қолди. Мендан: «Руҳнинг қурбон қилиниши қалай?» деб сўраб қолса бўладими? Мен у қилган комбинациянинг тагига етмай турибоқ, «Жуда ажойиб!» деб юбордим. У мийиғида кулиб қўйди. Икки йилдан сўнг яна Алехин билан учрашдим ва «сир»ни очдим: «Доктор, Маргетда Бек билан ўйнаган партиянгизда руҳнинг қурбон қилиниши қалай эканлиги ҳақида фикримни сўраганингизда, мен сизга ёлғон гапирган эдим, ўша пайтда мен ҳеч нарсани кўрмаганман. Ҳатто ҳозир ҳам сизнинг комбинацияни бошданоёқ олдиндан кўриб чиққанлигингизга ишонгим келмайди».

Алехин кулимсираб: «Ҳеч қиси йўқ, йигитча, мен ҳам ҳеч нарсани кўрмаганман, лекин тўғри юриш қилганимни сезганман, холос»,- деди.

Ҳақиқатан ҳам шахмат катта санъат бўлиб, ўйин оқибатини кўришдан кўра, сезиш дурустроқ натижага олиб боради.

ТАНЛОВНИНГ СЎНГГИ ТОПШИРИҚЛАРИ

3-савол. 1992 йили Жаҳон шахмат Олимпиадасида қатнашган Ўзбекистон терма жамоаси мустақиллигимизнинг бир йиллиги арафасида оламшумул ғалаба қучган эди. Хуп, қайси ўринни эгаллаган эдик?

4-савол. Юксак даражали спортчилар - халқаро гроссмейстерлар тайёрлаш борасида мустақиллик йилларида рекорд натижалар қўлга киритилди. Кейинги беш йил мобайнида республикамиз етакчи шахматчиларидан кимлар бу юксак унвонга сазовор бўлди?

(9, 10, 11, 12- диаграммалар қўйилади)

Тасвирларда кўрсатилган этюдларнинг дастлабки иккитасида оқлар бошлаб дурангга эришса, кейинги иккитасида оқлар бошлаб ютади.

Ҳар бир тўғри жавоб учун (саволларга ҳам) тўрттадан очко ёзилади.

Жавоб мактублари шу кундан эътиборан бир ҳафта ичида таҳририят манзилига жўнатилиши шарт. Почта муҳри инобатга олинади.

Ҳакамлар ҳайъати мактублар устида ишлаяпти.

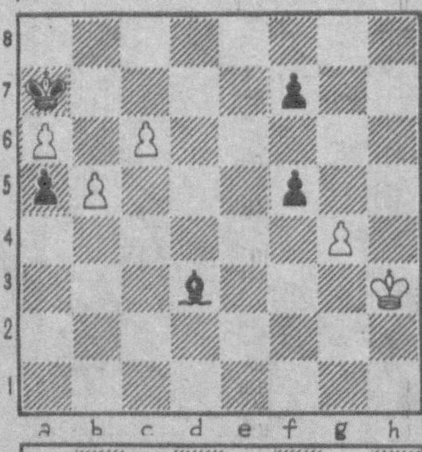

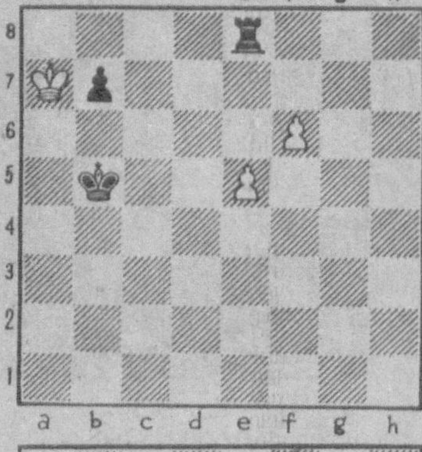

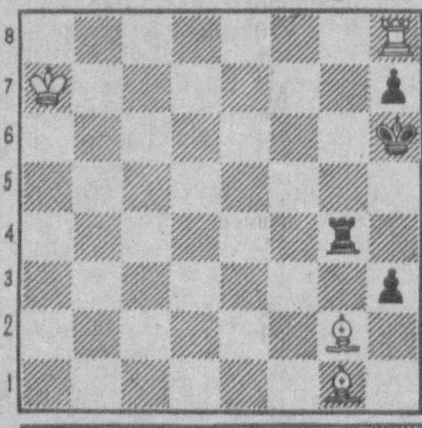

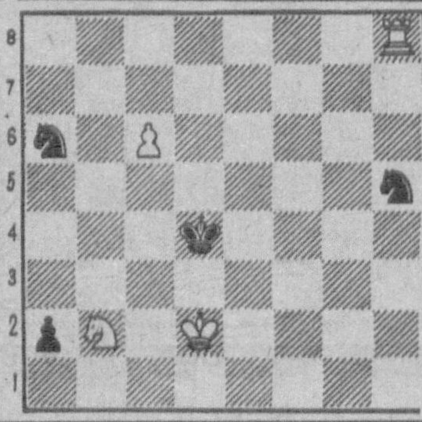

«МУНАЖЖИМ ТАЪБИРИ»

(20-26 октябрь кунлари учун)

ДАЛВ (21.01-18.02) ойида таваллуд топганлар учун ҳафтанинг аввалги ярми наҳс, қолгани эса омадли келиши кутилур. Ҳафтанинг бошида ҳар бир қадамни ўйлаб босиш шарт. Хусусан оилада ширин муомалада бўлинмаса ва баъзи бир аччиқ-чучук гапларга нисбатан енгилтаклик қилинса катта жанжаллар бўлиши мумкин. Бу кунларда молиявий соҳада етишмовчилик, қийинчиликлар, ҳатто қўлдаги катта маблағларни йўқотиб қўйиш ҳоллари кутилур. Шунинг учун пуллик ишлардан сақланиб турган маъқул. Ҳафтанинг қолган ярми осойишта ва тинч ўтиб, яхши ва қувончли воқеалар бўлиши кутилур.

ҲУТ (19.02-20.03) ойида туғилганлар учун бу ҳафта оддий келиши кутилур. Бу кунлари одатдаги ишларни давом эттираверган маъқул. Сафарга чиқиш, тўй-маракалар ўтказиш, раҳбарлар ҳузурига кириш кўнгилдагидек тугалланур. Ота-оналар ҳаёт бўлсалар уларни зиёрат қилиш, кўнгилларини овлаш, вафот этган бўлсалар ҳақларига дуолар, ҳайру-эҳсон қилиш кўп мақбул бўлур.

ҲАМАЛ (21.03-20.04) ойида туғилганлар учун ҳафта тўла омадли келур. Шунинг учун иложи борича натижаси номаълум ишлардан сақланмоқ лозим. Кўпроқ вақтни оила қучоғида, фарзандлар тарбияси билан ўтказиш кутилмаган нохушликлар олдини олур. Сафарга чиқмаслик иложи борича раҳбарлар билан мулоқотда бўлмаган маъқул.

САВР (21.04-21.05) ойида туғилганлар учун ҳафтанинг аввалги икки куни омадли, қолгани эса наҳс келиши кутилур. Шунинг учун режалаштирган ишларни шу икки кунда қилган маъқулдир. Лекин ҳафтанинг кейинги кунлари иложи бўлса бошқа ишларни тўхтатиб туриш лозим. Сафарга чиқиш, тўй-маъракаларни тўхтатиб турган маъқул. Ота-оналарни эслаш, уларни зиёрат этиш, розилигини олиш бало-офатлардан сақланишга ёрдамлашгай.

ЖАВЗО (22.05-21.06) ойида туғилганлар учун ҳафта тўла омадли келиши кутилур. Шартномалар тузиш, битимлар асосида иш бошлаш, хизмат сафарига чиқиш, тўй-маъракалар ўтказиш, иш юзасидан маъқул кишиларга учрашиш яхши натижалар беражак. Молия соҳасида катта ютуққа эришувлари кутилур. Ишлаб чиқариш ва бошқа ишлари юришиб кетади. Илмий ишларда ҳам, ижод соҳасида ҳам ишлари унумли якунлангай. Ҳафта давомида ёлғон-яшиқдан сақланиш омадларига-омад келтиргай.

САРАТОН (22.06-22.07) ойида туғилганлар учун ҳафтанинг аввалги ярми омадли, қолгани нахс аралаш келиши кутилур. Ҳафта бошида оилада ва ишхонада ҳам маблағ соҳасида яхшигина қувончли воқеалар содир бўлиши мумкин. Шартномалар тузиш савдо ишларида катта маблағлар қўшилиши ҳам, хизмат юзасидан сафарга чиқиш ва катталар қабулида бўлиш ҳам яхши натижалар берур. Аммо ҳафтанинг сўнгги кунларида иложи борича эҳтиёткорлик билан иш тутиш, атрофдагилар билан ширин муомалада бўлмоқ кўп нохушликларнинг олдини олур.

Юсуф ота Тўраевни Хатирчи тумани Эшмурод Абдиев жамоа хўжалиги аҳли яхши танийди. У киши уста пахтакор сифатида узоқ йиллар жамоада меҳнат қилган.

Суратда: Малика момо ва Юсуф оталар набиралари билан.

Нурмамат АЛМУРОДОВ олган сурат.

АСАД (23.07-23.08) ойида туғилганлар учун ҳафта одатдагидай ўтиши кутилур. Бу кунлари кундалик ишлар билан шуғулланишдан ташқари оилавий дам олиш, саёҳатга чиқиш кўп маъқул бўлур. Фарзандлар тарбиясига алоҳида эътибор бериш зарур. Эр-хотин бир-бирига хиёнат қилишдан қаттиқ ҳазар қилишлари талаб этилур. Акс ҳолда тинч ўтаётган ҳафта алғов-далғов бўлиб кетиши мумкин.

СУНБУЛА (24.08-23.09) ойида туғилганлар учун бу ҳафта омадли кутилур. Ҳар қандай ишларни амалга оширмоқлари мумкин. Бунда, албатта, Аллоҳни дилда сақламоқ талаб этилур. Савдо-сотиқ, ишлаб чиқариш, илмий ишларда, дала юмушларида ишлари унумли бўлур. Оилавий бюджетда ижобий ўзгариш юз бериши кутилур. Ҳаром-ҳаришлардан сақлансалар, тоза юриб, тоза турсалар омадларига омад қўшилгай.

МЕЗОН (24.09-23.10) ойида туғилганлар учун ҳафта оддий, одатдагидай ўтиши кутилур. Бу кунлари доимий ишлар билан банд бўлишдан ташқари саёҳат қилиш, табиат қўйнида бўлиш жуда гаштли ва кўнгилли якунланур. Хизмат сафари, тўй-маъррака ва ўзгалар билан битадиган ишлар ёлғон-ғийбат каби разолатлардан тийилинса, унинг ўрнига олийжанoблик, инсофлилик каби фазилатларга кенг йўл берилса яхши якунлангай.

АҚРАБ (24.10-22.11) ойида туғилганлар учун ҳафта тўла омадсиз келиши кутилур. Бу ҳафтада иложи борича савдо-сотиқ ва пул билан боғлиқ ишлардан сақланиб туриш мақсадга мувофиқдир. Сафарга чиқиш, баъзи бир катта маросимларни ўтказиш, раҳбарлар қабулида бўлиш каби ўзгалар билан битадиган ишларни тўхтатиб турган маъқул. Ҳафта давомида ота-она ва қариндош-уруғларни зиёрат этиб, уларнинг оғирини енгил қилиш, кўнгилларини овлаш нохушликларни олдини олур.

ҚАВС (23.11-21.12) ойида туғилганлар учун ҳафтанинг аввалги 4 куни нахс аралаш қолганлари омадли келиши кутилур. Шунинг учун ҳафта аввалида шартномалар тузиш, савдо ишлари, хизмат сафари ва раҳбарлар ҳузурига киришдан сақланиб турмоқ кўп мақбулдир. Иложи борича бирон-бир янги иш бошлашдан тийилиб турган маъқул. Кейинги кунлари режадаги барча ишларни бажариш мумкин. Шу кунлари омад кулиб боқиши кутилур.

ЖАДИЙ (22.12-20.01) ойида туғилганлар учун ҳафта тўла омадли келур. Шартномалар тузиш, хизмат сафарига чиқиш, раҳбарлар қабулида бўлиш кўнгилдагидек натижалар келтиражак. Савдо-сотиқ, ишлаб чиқариш, илмий ишлар ва дала юмушлари унумли бўлгай. Оилада, ишхонада яхшигина хурсандчиликлар юз бериши эҳтимоли бор. Бева-бечораларга, етим-есирларга ҳайр-эҳсон қилиш, муҳтожларга ҳам моддий, ҳам маънавий ёрдам бериб туриш омадга омад қўшади.

Валлоҳу Аълам!

Спорт

ИСПАНИЯЛИКЛАР НОРОЗИ БЎЛМОҚДА

Испаниялик футболчилар мамлакатнинг етакчи жамоаларида легионерлар сони кўпайиб бораётганлигидан норози бўлишмоқда. Улар ўз жамоаларида 3 нафардан ортиқ хорижлик ўйинчилар ўйнашига қарши чиқишмоқда. Маҳаллий футболчилар ўз ҳаракатларини агар аҳвол шу тариқа давом этаверса, мамлакат миллий чемпионати ўйинлари савияси ва келажагига жиддий путур етади деб изоҳлашаяпти.

«МАЛИКА» КАСБИНИ ЎЗГАРТИРМОҚЧИ

Спорт салтанатининг маликаси, ямайкалик 36 ёшли Мерлин ОТТИ ўз касбини ўзгартирмоқчи бўлиб юрибди. Ҳозирги кунда ҳам Мерлин 100 метрга югуриш бўйича дунёда энг етакчи чопқирлардан биридир. Унинг катта спортдан кетиб, бичиқчилик касби билан шуғулланишига жазм этганлигини кўпчилик маъқулламоқда.

БЕШ ДАҚИҚАГА ЧЎЗИЛГАН НОКАУТ

Бокс бўйича беш карра жаҳон чемпиони Феликс Савоннинг Куба чемпионатидаги мағлубияти катта шов-шувга сабаб бўлди. У биринчи раунд тугашига 25 сония қолганида рақиби Хуан Делиснинг кучли зарбасидан сўнг хушсиз йиқилиб, беш дақиқа ўзига келолмади. Бу Феликснинг кейинги 12 йил ичидаги тўртинчи мағлубиятидир.

МЕЗБОННИНГ ОДОБСИЗЛИГИ

«Африка — 98» саралаш ўйинларининг навбатдаги учрашувида Камерун-Намибия терма жамоалари ўзаро куч синашдилар. Қизиғи, ўйиндан кейин бўлди. Намибияликлар учрашув ниҳоясига еттач, меҳмонхона ҳаражатларидан чўчиб, ўз ватанларига қайтиб кетишди. Бироқ мезбонлар меҳмонлар иззат-ҳурматини жойига қўйиш, улар ташвишига шерик бўлиш лозимлиги тўғрисидаги ФИФА низомида кўрсатилган эслатмаларни эсдан чиқариб қўйишди, чамаси.

50 МЕТРДАН ГОЛ?

Футбол ишқибозлари Руминиялик Георге Хожининг узоқ масофадан дарвозабонларни доғда қолдиришига кўп бор гувоҳ бўлишган. Испания чемпионатининг навбатдаги турида Хожи ушбу маҳоратини яна бир бор намойиш этди. У «Сельто» жамоаси билан бўлган учрашувнинг 89-дақиқасида чамаси 50 метрлар узоқликдан Вилянуэви дарвозасига тўп киритди.

ИБОДАТХОНАДА ЎҒИРЛИК

Япониянинг Негайо шаҳрида самбо бўйича бўлиб ўтган халқаро турнирда кумуш медални қўлга киритган америкалик машҳур курашчи Акебонани куппа-кундуз куни япон ибодатхоналаридан бирида тунаб кетишди. Маълум бўлишича, мезбонлар уни 4 миллион йенга (3400 долларга) чув туширган. Эҳ, тиниб-тинчимаган японлар-эй.

Хорижий матбуот хабарлари асосида

УЛУҒБЕК АКТАМ ўғли тайёрлади.

"ҚУРИЛИШСЕРВИС"

ХУСУСИЙ ФИРМАСИ ГЕРМАНИЯДАН КЕЛТИРИЛГАН БЕЗАШ УЧУН ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИНИ СОТАДИ

Гулқоғозлар 9 хил
Шишасимон гулқоғозлар 8 хил
Манзарали флоклар мажмуи 6 хил
Сувоқ ўрнига деворга ёпиштириладиган юпқа қурилиш материаллари:
Манзаралилиги 8 хил
Ранглилиги 8 хил
Мюнхен тури 3 хил

ДИСПЕРСИОН БУЁҚЛАР:

Бинонинг олд томони учун 4 хил
Ичкаридаги ишлар учун 12 хил
Рангли лок 10 хил
Оқ тусдаги лок 2 хил
Лок-аэрозоль 15 хил
Ҳар қандай гул қоғозлар учун елим 3 хил
Турли ранг ва тусдаги 20 хил буёқлар

480 номдаги олий сифатли қурилиш асбоб-ускуналари

Чакана ва кўтарасига 500000 минг сўмлик материалар харид қилинса улар Тошкент ҳудудида бепул элтиб берилади

Манзил: Тошкент шаҳри. Чилонзор тумани 3-квартал 18-уй
Материалларни намойиш этиш зали эрталаб соат 9-дан кеч соат 18 гача ишлайди.
Тел. 77-13-51, 77-14-64
Бизнинг дилеримиз: Самарқанд шаҳри. М. Улуғбек кўчаси 91, "Парвина" савдо уйи. Тел. 24-96-11, факс. 31-24-31.
ТТм-лтд, Тошкент шаҳри Беруний кўчаси 2, 5 секция,
Тел. 42-95-05, 42-81-32.

ДУШАНБА, 20

I

Телетомошабинлар диққатига! Профилактика муносабати билан 20 октябрь, душанба куни УзТВ I кўрсатувлари соат 17.35 да бошланади.

17.35 Кўрсатувлар тартиби. 17.40 «Мозаика». Мультфильм. 17.50 Янгиликлар. 18.00 **ХИВАНИНГ 2500 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ ВА БАЙРАМ КОНЦЕРТИ.** Хивадан олиб кўрсатилади. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). **19.50, 20.25, 20.55, 00.15 Эълонлар.** 19.55 Биржа ва банк хабарлари. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Буюк келажак сари». 21.20 Ўзбекистон халқ артисти Коммуна Исмоилова концерти. 21.40 УзТВ хазинасидан. Абдулҳамид Чўлпон таваллудининг 100 йиллигига. «Кеча ва кундуз». Видеофильм. 1-қисм. 22.45 **ХИВАНИНГ 2500 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ ВА БАЙРАМ КОНЦЕРТИ.** (Ёзиб олинган). 00.20 «Ахборот». 00.45 **Кинога кўчган Хива. «Гул-обод ва хон Феруз».** Бадиий фильм. 02.00—02.05 Ватан тимсоллари.

II

17.55 Кўрсатувлар дастури. 18.00 **ХИВАНИНГ 2500 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ ВА БАЙРАМ КОНЦЕРТИ.** Хивадан олиб кўрсатилади. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). **19.50, 20.25 Эълонлар.** 19.55 «Туризм ҳақида». 20.20 «Мусиқий йўлка». 20.30 «Ахборот». 20.55 Оҳанглар ва Эълонлар. 21.15 «Кинонигоҳ». 22.05 Кундалик. 22.15 «Спорт китъаси». 23.15 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 00.05—00.15 Кундалик.

III

17.15 Янгиликлар.

Россия жамоат телевидениеси. 17.20 — 20.35

20.35 «Кругозор» Тележурнал.

Россия давлат телевидениеси. 21.00 — 21.35

21.35 Эълонлар. 21.40 **Кинога кўчган Хива. «Хива вақти билан роппа-роса соат еттида». Фильм-концерт.** 22.05 «Муҳаббат юлдузи». Бадиий фильм. 1-серия («Ўзбекфильм»). 23.10 — 23.30 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 – 18.45 Туркия телевидениеси.

18.45 «Мультқарусель». **19.00, 22.15 Эълонлар.** 19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал. 19.30 «Дидор». 20.00 «Сайрамиз нафаси». 20.20 «Авторейд». 20.30 «Умр баҳори». 20.45 «Ракурс». 21.15 «Менинг маҳаллам». 21.45 «Спорт-тайм». 22.20 «Япон таоми усталари». Ҳужжатли фильм (Япония). 22.45 — 22.55 «Хайрли тун».

СЕШАНБА, 21

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот».

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.35 «Бокира туйғулар». 8.55 УзТВ хазинасидан. Абдулҳамид Чўлпон таваллудининг 100 йиллигига. «Кеча ва кундуз». Видеофильм. 1-қисм. **10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.** 10.05 Болалар учун. «Табиат алифбоси». 10.20 «Дилларда ҳамон». Киноконцерт. 10.40 Инглиз тили. 11.10 Биржа ва банк хабарлари. 11.25 Ғанижон Тошматов номидаги дуторчилар ансамблининг концерти. 11.55 «Солиқ ва назорат». 12.15 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув. 12.40 «Ноёб тур». Бадиий фильм. 14.05 «Альманах-ТВ». 14.25—14.40 «Муқаддас калом».

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 «Рекс ва Такса». Мультфильм. 18.20 Болалар учун. **«Тилимиз ҳам Ватандир».** 18.45 «Олам ва одам». 19.05 «Шарқ тароналари». 17-кўрсатув. **19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 23.45 Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Автоолам». 20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Буюк келажак сари». 21.20 УзТВ хазинасидан. Абдулҳамид Чўлпон таваллудининг 100 йиллигига. «Кеча ва кундуз». Видеофильм. 2-қисм. 22.25 «Ҳамоҳанг қалблар». Мусиқий дастур.

Спорт дастури:

22.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «МҲСК» — «Трактор» (Тошкент). 23.40 Учрашувлар, беллашувлар, натижалар. 23.50 «Ахборот». 00.15 «Халқ истеъдодлари». Абдулла Ғофуров концерти. 00.35—00.40 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 Кундалик. **18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.** 18.20 «Ерилтош». Мульттўплам. 18.35 «Палитра». 18.50 «Дойче Велле» тақдим этади...» 19.10 «Нафис мажлислар». 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Табиат дунёси». 20.30 «Ахборот». 21.00 «ХИФ». 21.20 Оҳанглар ва Эълонлар. 21.30 «Кинонигоҳ». 23.10 Кундалик. 23.20 «Авлодлар». 23.35 «Акс». 23.55 «ТВ плюс». 00.10—00.20 Кундалик.

III

17.15 Янгиликлар.

Россия жамоат телевидениеси. 6.30 — 8.00

17.20 — 20.35

20.35 «Биз қандай дам оляпмиз? «Фотон» ҳиссадорлик жамоаси ёшлари ҳақида.

Россия давлат телевидениеси. 21.00 — 21.30

21.30 Эълонлар. 21.35 «Муҳаббат юлдузи». Бадиий фильм. 2-серия. 22.45 —23.05 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 – 18.45 Туркия телевидениеси.

18.45 Кўрсатувлар тартиби.

18.50 «Мультқарусель». **19.05, 22.25 Эълонлар.** 19.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 19.55 «Сен ҳақингда ва сен учун». 20.10 «Солиқ ҳақида сабоқлар». 20.25 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари. 20.55 «Дорихона эшитади». 21.30 «ТВ IV»да немис тўлқини». 22.00 «Бумеранг». 22.30 «Кросс-Роуз» кафесига хуш келибсиз («Америкага назар» кўрсатувига илова). 23.00 — 23.10 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА, 22

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот».

8.25 «Халқ истеъдодлари». Абдулла Ғофуров концерти. 8.45 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Филон». 8.55 УзТВ хазинасидан. Абдулҳамид Чўлпон таваллудининг 100 йиллигига. «Кеча ва кундуз». Видеофильм. 2-қисм. **10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.** 10.05 «Олам ва одам». 10.25 Янги алифбони ўрганамиз. 10.55 «Шарқ тароналари». 17-кўрсатув. 11.15 «Инсон ва замин». Тележурнал. 11.40 «Бармоқлар сеҳри». 11.55 «Умид учқунлари». 12.15 «Ҳуқуқий жамият сари». 12.35 «Аёллар тангоси». Бадиий фильм. 14.05—14.50 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Янгиер» — «Насаф» (Қарши).

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 Болалар учун. «Гулғунчалар». 18.25 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадур...» 18.30 «Бозор рақобати — сифат кафолати». 18.45 Фольклор-этнографик ансамбларнинг «Зилол-97» телефестивали. 19.05 «Жамоат ташкилотлари: маслак ва мақсад». **19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 00.05 Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Исмлар тарихи». 20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». 21.20 УзТВ хазинасидан. Абдулҳамид Чўлпон таваллудининг 100 йиллигига. «Кеча ва кундуз». Видеофильм. 3-қисм. 22.25 «Келин-куёв». Телешоу. 23.05 Мумтоз наволар. 23.20 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Чилонзор» (Тошкент) — «Навбаҳор» (Наманган). 00.10 «Ахборот». 00.35—00.40 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 Кундалик. **18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.** 18.20 «Ерилтош». Мульттўплам. 18.35 «Классик куйлар кечаси». 18.55 «Услуб». 19.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам». 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Табиат дунёси». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Хонадонингизда осойишталик бўлсин». 21.30 Оҳанглар ва Эълонлар. 21.40 «Кинонигоҳ». 23.10 Кундалик. 23.20 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 00.10—00.20 Кундалик.

III

17.15 Янгиликлар.

Россия жамоат телевидениеси. 6.30 — 8.00

17.20 — 20.35

20.35 «Шоҳсупа сари йўл». Спорт дастури.

Россия давлат телевидениеси. 21.00 — 21.30

21.30 Эълонлар. 21.35 «Ўзбекистон бойлиги». Телефильм. 21.55 «Мудҳиш хато». Бадиий фильм (Олмония). 23.30 — 23.50 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 – 18.45 Туркия телевидениеси.

18.45 «Мультқарусель». **19.00, 21.40 Эълонлар.** 19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал. 19.30 «Таклифлар ва ташрифлар». 20.00 «Спортлото». 20.10 «Дунё ва болалар». 20.30 «Нафосат гулшани». 21.00 «Фан ва технология». Компьютер техникаси бугун ва эртага. 21.30 «Автосалтанат». 21.45 «Телеташриф». 22.05 «Бу ажиб дунё». 22.20 — 22.30 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 23

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот».

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.35 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». 8.55 УзТВ хазинасидан. Абдулҳамид Чўлпон таваллудининг 100 йиллигига. «Кеча ва кундуз». Видеофильм. 3-қисм. **10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.** 10.05 «Мен туғилган тупроқ». 10.30 Алифбо сабоқлари. 11.00 Норали Олланазаров куйлайди. 11.20 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи» почтасидан. 12.00 «Қора қуён». Мультфильм. 12.10 «Ҳамкорлик ришталари». 12.35 «Хевсур қиссаси». Бадиий фильм. 14.05—15.05 «Сайқал». Видеоканал.

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 «Телеолам». 18.35 «Шарқ тароналари». 18-кўрсатув. 19.05 «Гул кўп, чаман кўп». Телеочерк. **19.25, 20.25, 20.55, 23.35 Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 «Юзма-юз».

20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Таҳлил». 21.20 УзТВ хазинасидан. Абдулҳамид Чўлпон таваллудининг 100 йиллигига. «Кеча ва кундуз». Видеофильм. 4-қисм. 22.25 «Санъатга бахшида умр». Ҳаким Нишонов. 22.55 «Шаҳар бедарвоза эмас». 23.15 «Битик». Бадиий-публицистик кўрсатув. 23.40 «Ахборот». 00.05 Лирик тароналар. 00.30—00.35 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Синфдош». 9.20 «Бари ҳазил». 9.30 «Мусиқа салтанати». 9.55 «Жараён». 10.10—11.50 Футбол. Жаҳон чемпионати. Саралаш ўйинлари.

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». 18.15 «Жажжи даврa». Болалар учун концерт. 18.50 «Эгиз қўшиқлар». 19.10 «Сир». **19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Инсон қадри». 20.10 «Мутойиба». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Сўз ва соз оҳанглари». 21.30 «Одобнома». 21.40 Оҳанглар ва Эълонлар. 21.55 «Кино жавонидан». 24.00—00.10 «Даракчи».

III

17.15 Янгиликлар.

Россия жамоат телевидениеси. 6.30 — 8.00

17.20 — 22.30

22.30 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».

Россия давлат телевидениеси. 22.50 — 23.20

23.20 Эълонлар. 23.25 — 23.45 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 – 18.45 Туркия телевидениеси.

18.45 Мультқарусель». **19.00, 22.10 Эълонлар.** 19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 19.50 «Айчурек». 20.20 «02» тўлқинида». 20.35 «Она». 21.05 «Компьютер-ревю». 21.20 «Интерспорт». 21.30 «БМТ — тинчлик посбони». 22.00 «Каталог». 22.15 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари. 22.45 «Ишингиз бароридан келсин». 23.10 — 23.20 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 24

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

8.25 «Санъатга бахшида умр». Ҳаким Нишонов. 8.55 УзТВ хазинасидан. Абдулҳамид Чўлпон таваллудининг 100 йиллигига. «Кеча ва кундуз». Видеофильм. 4-қисм. **10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.** 10.05 «Мурувват».

Ўқув кўрсатувлари:

10.30 Физика. 11.00 Немис тили. 11.30 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.

12.00 «Юзма-юз». 12.20 «Шарқ тароналари». 18-кўрсатув. 12.50 «Оламни асранг!». 13.10 «Дунё адабиёти». У. Фолкнер. 13.35 «Сўз сеҳри». Мусиқий дастур. 14.05 — 15.05 «Биз танлаган йўл». Видеоканал.

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 «Мовий денгиз кўпиги». Мультфильм. **18.15 «Қуррамиз болалари» Адабий-мусиқий композиция.** 18.35 «Шеър ва шуур». 18.45 «Менда фикр бор». Тадбиркорлар телевизион клуби. 19.05 «Қалб гавҳари». **19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 23.40 Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Чемпион сафардан қайтди». 20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Иқтисод алифбоси». 21.30 УзТВ хазинасидан. Абдулҳамид Чўлпон таваллудининг 100 йиллигига. «Кеча ва кундуз». Видеофильм. 5-қисм. **23.00 БМТ ташкил топган кунга. «Тафаккур ва тақдир».** 23.20 «Мусиқа бўстони». 23.45 «Ахборот».

«Мунаввар дунё». Маърифий дам олиш дастури.

00.10 «Олам». 00.30 «Ёмғирларда қолган ҳисларим менинг». Кинокомпозиция. 00.45 УзТВ экранида биринчи марта. «Оқибат». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 10-қисм (Миср Араб Республикаси). 01.30 — 01.35 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Жажжи даврa». Болалар учун концерт. 9.35 «Эгиз қўшиқлар». 9.55 «Сир». 10.10 «Инсон қадри». 10.25 «Мутойиба». 10.40 «Сўз ва соз оҳанглари». 11.10 «Одобнома». 11.20 — 13.25 «Кино жавонидан».

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». **18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.** 18.20 «Бугуннинг боласи». 18.40 «Шарқ ва Ғарб». 18.55 «Эслайсизми?» 19.00 «Бизнес ҳафта якунлари». 19.10 «Эртага — шанба». 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Дил дафтари». 20.05 «Жарангдор соз». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Ривоят». 21.10 «Хуш келибсиз». 21.30 Оҳанглар ва эълонлар. 21.45 «Кинонигоҳ». 23.15 «Бокс, бокс, бокс». 23.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 00.20 — 00.30 «Даракчи».

III

17.15 Янгиликлар.

Россия жамоат телевидениеси. 6.30 — 8.00

17.20 — 20.35

20.35 «Мусиқа ҳамма учун». Мусиқий дастур.

Россия давлат телевидениеси. 21.00 — 21.30

21.30 Эълонлар. 21.35 «Жазо босқичи». Бадиий фильм (АҚШ). 23.05 — 23.25 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 – 18.45 Туркия телевидениеси.

18.45 «Мультқарусель». **19.00, 22.00 Эълонлар.** 19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал. 19.30 «Умид чечаклари». 19.50 «Бу бўстон аро». 20.20 «Ўтмишсиз келажак йўқ». 20.50 «Ирэндек». 21.20 «Маънавият ва Ислом». 21.40 «Палитра». 22.05 «Осиё мониторы». 22.35 — 22.45 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 25

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

8.25 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Мусаввир». 8.40 «Мусиқа бўстони». 9.00 «Оқибат». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 10-қисм.

«Ёшлик» студияси намойиш этади:

9.45 «Орзулар қанотида». 10.05 «Умр йўллари».

10.25 Санъат усталарининг концерти. 10.55 УзТВ хазинасидан. Абдулҳамид Чўлпон таваллудининг 100 йиллигига. «Кеча ва кундуз». Видеофильм. 5-қисм. 12.25 «Зийнат». 12.40 «Болаларга бахшида умр». 12.55 «Меҳр макони». 13.15 «Сеҳрли саргузашт». Бадиий фильм. 14.25 — 15.25 «Маънавият». Видеоканал.

16.55 Кўрсатувлар тартиби. 17.00 Футбол. Жаҳон чемпионати. Саралаш учрашуви. Ўзбекистон — Қозоғистон. «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — Мультфильм. 18.45 Ёшлар учун. «Мунис қалблар». 19.05 «Шарқ тароналари». 19-кўрсатув. **19.25, 20.25, 20.55 Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Оқшом эртаклари. 20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида). 20.15 «Омонлик тилаймиз». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Ўзбекистоннинг янги тарихи». 21.30 «Истеъдодлар ўлкасидир, ҳур Ўзбекистон!» Республика ёш ижодкорлар фестивали. 23.00 Республика газеталарининг шарҳи. 23.15 «Нуроний». Тележурнал.

«Тунги ёғду». Дам олиш дастури.

23.35 Киноконцерт. 23.55 «Жаннат». Бадиий фильм. 1—2-сериялар. 02.20 «Тунги пойтахт тароналари».

II

9.00 «Бугуннинг боласи». 9.20 «Шарқ ва Ғарб». 9.30 «Эслайсизми?» 9.40 «Бизнес ҳафта якунлари». 9.50 «Дил дафтари». 10.00 «Жарангдор соз». 10.20 «Ривоят». 10.30 «Хуш келибсиз». 10.50 «Кинонигоҳ». 12.20 — 12.35 «Бокс, бокс, бокс».

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». **18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.** 18.20 «Боланинг тили». 18.35 Киноконцерт. 18.55 «Қонун ҳимоясида». 19.05 «Глобус». Телеальманах. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Бизнес-академия». 20.10 Дилором наволар. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Ханда дўкони». 21.20 «Таянч». 21.40 «Интерфутбол». 22.00 Оҳанглар ва Эълонлар. 22.15 Видео—«О». 00.15 — 00.25 «Даракчи».

III

17.10 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

Россия жамоат телевидениеси. 17.15 — 20.30

20.30 Эълонлар. 20.35 «Нажот ҳайқириғи». Бадиий фильм (Болгария). 22.00 — 22.30 «Тошкент: кеча, бугун, эртага». Телефильм.

IV

9.00 «Аэробика». 9.20 Эълонлар. 9.25 «Шанба эртаги». 10.25 «Рақслар қанотида». 10.55 «Нур ва соя». Бадиий фильм. 12.00 «Биргаликда куйлайлик». 12.45 «Учувчи шифокорлар». Телесериал. 13.30 — 13.50 «Корейс тилини ўрганамиз».

17.10 – 18.45 Туркия телевидениеси.

18.45 «Мультқарусель». **19.00, 21.55 Эълонлар.** 19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 19.50 «Шанба оқшомида». 20.00 «Чинсен». 20.30 «Ассалом, Франция». Энрика Масиасс. Мусиқий илова. 20.55 «Спектаклдан сўнг». 21.25 «Эсдалик учун дастхат». 22.00 «Самодаги олмослар». Телесериал. 22.45 «Бу ажиб дунё». 23.00 «Хит-коллекция». 23.20 — 23.30 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 26

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур. «Мафусаил». Бадиий фильм. 1-қисм. 10.00 «Ватанимга хизмат қиламан». 11.00 «Ташриф». Дам олиш дастури. 11.40 «Мусобақалар, очколар, секундлар». 11.55 «Цирк! Цирк! Цирк!» 12.25 «Армонли дунё». Анвар Исроилов. 12.50 «Яшил чироқ». Телевизион ўйин. 13.30 «Шарқ тароналари». 19-кўрсатув. 13.50 «Сафарингиз бехатар бўлсин». 14.20 — 15.20 «Нурли келажак». Видеоканал.

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Мультолам». 18.20 Ёшлар учун. «Ҳамроҳ». 18.50 «Севгим менинг, андуҳим менинг». Киноконцерт. 19.10 «Жаҳон спорти». **19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.** 19.30 «Панорама» (рус тилида). 20.00 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув. 20.30 «Ҳафтанома». 21.05 «Олтин дала». Ахборот-мусиқий дам олиш кўрсатуви. 22.05 «Футбол майдонларида». 22.25 Телеминиатюралар театри — Сурхондарёда. 23.05 «Якшанба оқшомида».

«Аср мўъжизаси» кинодастури.

23.35 «Кино янгиликлари». 23.50 «Жаҳон киноси юлдузлари». 00.10 «Ботмаган қуёш» Бадиий фильм. 01.35 — 01.40 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Боланинг тили». 9.15 Киноконцерт. 9.35 «Қонун ҳимоясида». 9.45 «Глобус». Телеальманах. 10.05 «Бизнес-академия». 10.20 Дилором наволар. 10.35 «Ханда дўкони». 10.55 «Таянч». 11.15 «Интерфутбол». 11.35 — 13.35 Видео—«О».

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». **18.15, 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.** 18.20 «Болалар дунёси». 18.35 «Турфа олам». 19.00 «Нафосат». 19.10 «Келгуси ҳафтада». 19.30 «Панорама» (рус тилида). 20.00 «Бу мунис лаҳзалар». 20.30 «Ҳафтанома». 21.05 «Кенгга — кенг дунё». 21.20 «Миллионлар ўйини». 21.40 «Тақвим, эълонлар, оҳанглар». 21.50 Видео — «О». 23.20 Футбол. Жаҳон чемпионати. Саралаш ўйинлари. 01.00 — 01.10 «Даракчи».

III

16.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар. 16.55 «Семурғ». Фильм-эртак.

Россия жамоат телевидениеси. 18.05 — 21.50

21.50 Эълонлар. 21.55 «Ҳукм этилганлар». Бадиий фильм (АҚШ). 23.30 — 23.55 «Панорама» (рус тилида).

IV

9.00 «Хайрли тонг!». 9.30 «Парле ва франсэ?» 9.55 «Эртакларнинг сеҳрли олами». 11.35 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида). 11.45 Эълонлар. 11.50 Киносалон. «Мустақиллик куни». Бадиий фильм. 13.25 «Кинони севасизми?» 13.55 «Жонли сайёра». 14.15 «Озод овчи». Бадиий фильм. 15.45 «Шу куннинг мавзуси». 16.00 Мультэкран. 16.35 «Сенинг вақтинг». 16.55 — 17.10 «English for children». Болалар учун инглиз тили.

17.10 – 18.45 Туркия телевидениеси.

18.45 «Мультқарусель». **19.00, 21.10 Эълонлар.** 19.05 «Менинг кучам». 19.20 «Телеташриф». 19.40 «Иштирокчи этувчилар». 20.10 «Биз ва бизнинг фарзандларимиз». 20.40 «Жаҳон кинематографияси янгиликлари». 21.15 Киносалон. «Олтин сур». Бадиий фильм. 22.30 «Мусиқий олимп». 22.50 — 23.00 «Хайрли тун!».

Бош муҳаррир: Саидакром САИДВАЛИЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Л.ГУЛЬ, Э.ЁҚУБОВ, Ф. МУЛЛАЖАНОВ, М. ОТАҚУЛОВ, А.СИЛЕЕНКОВ, А.СУЛТОНОВ, М.ТУЛАГАНОВА, Р.УБАЙДУЛЛАЕВА, Б.УМУРЗОҚОВ, А.ФАРМОНОВ, Ф.ХОЖИҚУЛОВА, Ҳ.ШАЙХОВ, Ф.ШОҲИСМОИЛ, З.ҚОДИРОВ.

Бош муҳаррир қабулхонаси-56-25-36
Бош муҳаррир ўринбосари-56-52-89
Масъул котиб - 56-52-78
БЎЛИМЛАР:
Касаба уюшмалари ва иқтисодиёт-56-82-79. Ахборот ва спорт-56-87-63. Маънавият ва маданият - 56-82-79. Хатлар, оммавий ишлар ва мухбирлар билан ишлаш - 56-85-43. Тижорат ва ҳуқуқ -56-85-66.
ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:
Жиззахда - 3-82-18, Наманганда - 6-22-10, Самарқандда - 35-64-24, Фарғонада - 24-58-43, Урганчда - 6-03-40, Қаршида - 5-33-71.

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган.
Сотувда эркин нархда.
Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, "Правда Востока" кўчаси, 24-уй.
Нашр кўрсаткичи; 64560; 64561.
Газетага 1994 йил 14 январда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 5 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Формати А-2, ҳажми 2 босма табоқ.